

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Διδασκαλία της πολιτειακής
αγωγής και της δημοκρατίας

Εργαλεία και
μέθοδοι για
εκπαιδευτικούς

Συγγραφέας: Sapere Aude

Προσαρμογή στα ελληνικά: Κωστής
Παπαϊωάννου

2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
Πώς να χρησιμοποιήσετε την εργαλειοθήκη.....	2
ΜΕΡΟΣ 1: Γενικές πληροφορίες για την Πολιτειακή Αγωγή.....	3
Πολιτειακή Αγωγή στην ελλαδα	3
Πολιτειακή Αγωγή στην Ευρώπη	3
Τι είναι η Πολιτειακή Αγωγή και πώς συνδέεται με την ιδέα της δημοκρατίας;.....	4
Μέρος 2: Μέθοδος και εργαλεία για εξάσκηση	6
Ενότητα 1: Πολιτική και Δημοκρατία	6
Μέθοδος "Τι είναι απολιτικό;"	6
Μέθοδος "Το νησί"	7
Φύλλο εργασίας: "Το νησί"	8
Μέθοδος: Βαρόμετρο «Πολιτική, δημοκρατία και συμμετοχή».....	9
Πρότυπο ανάγνωσης: Βαρόμετρο «Πολιτική, Δημοκρατία και Συμμετοχή»	10
Ενότητα 2: Ιστορία της Δημοκρατίας και της Δικτατορίας	11
Μέθοδος "Ορόσημα στην ιστορία της δημοκρατίας"	11
Ενημερωτικό δελτίο «Ορόσημα της δημοκρατίας στην Ελλάδα»	12
Μέθοδος "Έλεγχος δημοκρατίας"	13
Μέθοδος "Αυταρχική γλώσσα"	15
Πρότυπο ανάγνωσης "Αυταρχική γλώσσα"	16
Ενότητα 3: Ευρώπη και Ευρωπαϊκές Αξίες	18
Μέθοδος "Ευρωπαϊκό ταξίδι στο χρόνο"	18
Φύλλο εργασίας «Ευρωπαϊκό ταξίδι στο χρόνο».....	19
Ενημερωτικό δελτίο «Ορόσημα για την Ευρώπη» (επιλογή).....	19
Μέθοδος "EU-Quiz"	21
Πρότυπο ανάγνωσης "EU- Quiz"	21
Μέθοδος "Καρτ ποστάλ από την Ευρώπη"	24
Πρόσθετο Padlet "Καρτ ποστάλ από την Ευρώπη"	25
Μέθοδος "Ευρωπαϊκά θέματα" (Υπέρ και Κατά-Συζήτηση).....	25
Πιθανές ερωτήσεις για συζήτηση «Ευρωπαϊκά Θέματα»	26
Ενότητα 4: Μέσα ενημέρωσης, ψευδείς ειδήσεις και αφηγήσεις συνωμοσίας	27
Μέθοδος "Ιστορικά Fake News"	27

Πληροφορίες ιστορικού "Ιστορικές ψευδείς ειδήσεις"	28
Μέθοδος "Ανάπτυξη θεωριών συνωμοσίας"	29
Πρότυπο ανάγνωσης "Conspiracy Bingo"	31
«δείτε το πριν το κατεβασουν»: θεωρίες συνωμοσίας και fake news στην Ελλάδα	32
Επιλέξτε άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις κατασκευασμένων ειδήσεων.	33
Φύλλο εργασίας "Αναγνώριση αξιόπιστων πληροφοριών"	33
Ενότητα 5: Δικαιοσύνη, Διαμαρτυρία, Αντίσταση και Πολιτισμός Μνήμης	34
Μέθοδος "Η δίκαιη κοινωνία"	34
Φύλλο εργασίας «Η Δίκαιη Κοινωνία»	35
Μέθοδος "Χάρτης της διαμαρτυρίας"	36
Φύλλο εργασίας "χάρτης και ιστορίες διαμαρτυρίας"	37
Μέθοδος "πώς θέλουμε να θυμόμαστε;"	39
Φύλλο εργασίας "Πώς θέλουμε να θυμόμαστε;"	40
ΜΕΡΟΣ 3: Σύνδεσμοι σε διαδικτυακά εργαλεία	42

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτή η εργαλειοθήκη δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Ορατό παρελθόν» μεταξύ Φεβρουαρίου και Απριλίου 2025. Το έργο στοχεύει να συμβάλει στην προώθηση των βασικών δημοκρατικών αξιών και στην επικοινωνία της ευρωπαϊκής πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ιστορία της δημοκρατίας και των δικτατοριών σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και στις κοινές θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Περισσότερες πληροφορίες για το έργο «Ορατό Παρελθόν» μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα <http://visiblepast.eu/>.

ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Στο πρώτο μέρος της εργαλειοθήκης θα βρείτε ορισμένες βασικές πληροφορίες σχετικά με το θέμα της αγωγής του πολίτη και της διδασκαλίας των δημοκρατικών αξιών σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Στο δεύτερο μέρος της εργαλειοθήκης, συγκεντρώσαμε μεθόδους διδασκαλίας που είναι κατάλληλες για εργασία σε διάφορα θέματα αγωγής του πολίτη με μαθητές και νέους ενήλικες (ξεκινώντας από την ηλικία των 16 ετών) σε αναλογικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα. Οι μέθοδοι διδασκαλίας χωρίζονται σε 5 ενότητες και σε διαφορετικές θεματικές. Κάθε ενότητα αποτελείται από περίπου τρεις διδακτικές ενότητες (2,5 έως 3 ώρες) και είναι αφιερωμένη σε διάφορα σχετικά θέματα της αγωγής του πολίτη και της δημοκρατίας. Οι μέθοδοι προορίζονται για τον σχολικό τομέα, αλλά έχουν δοκιμαστεί και στην πράξη με ομάδες νέων από τον εξωσχολικό τομέα. Φυσικά, μπορείτε επίσης να προσαρμόσετε τις μεθόδους ανάλογα με τις ανάγκες σας ή σύμφωνα με τη συγκεκριμένη ομάδα-στόχο σας.

Στο τρίτο μέρος του φυλλαδίου, έχουμε συλλέξει μια σειρά από ψηφιακά εργαλεία διδασκαλίας που μπορούν να σας βοηθήσουν να μεταφέρετε τις μεθόδους που παρουσιάζονται στον ψηφιακό χώρο.

ΜΕΡΟΣ 1: Γενικές πληροφορίες για την Πολιτειακή Αγωγή

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η πολιτειακή/ πολιτική και κοινωνική αγωγή είναι ένα μάλλον παραγνωρισμένο γνωστικό αντικείμενο στην ελληνική εκπαίδευση. Νοείται περισσότερο ως ένα δευτερεύον ειδικό γνωστικό πεδίο και λιγότερο ως καλλιέργεια αξιών και δεξιοτήτων που καθιστούν εξελικτικά τους μαθητές/τριες ενεργούς πολίτες, φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, φορείς δημοκρατικών ιδεών.

Πολύ περισσότερο, η πολιτική παιδεία δεν διαπερνά οριζόντια τα γνωστικά πεδία, δεν αποτελεί αντικείμενο διαθεματικής προσέγγισης και επαφίεται στην πρωτοβουλία των διδασκόντων η υπέρβαση/παράκαμψη των διδακτικών οδηγιών και η αξιοποίηση άλλων παράλληλων εκπαιδευτικών υλικών και εργαλείων, η πολυμεσική προσέγγιση, η σύνδεση με άλλα αντικείμενα. Σε αυτό πρέπει να προστεθεί η ραγδαία απάλειψη γνωστικών αντικειμένων και μαθημάτων που δυνάμει καλλιεργούν την πολιτειακή αγωγή από το πρόγραμμα του Λυκείου, με αποτέλεσμα να έχουν απομείνει ελάχιστα σχετικά μαθήματα, ένα δίωρο στο γυμνάσιο και ένα δίωρο στο λύκειο. Επιπροσθέτως, διδάσκουν το μάθημα ως επί το πλείστον εκπαιδευτικοί χωρίς σχετική ειδική κατάρτιση.

Ειδικά για την Πολιτική Παιδεία της Α' Λυκείου, όπως αναφέρεται στις οδηγίες διδασκαλίας

Η Πολιτική Παιδεία έχει στόχο να βοηθήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες:

- να αποκτήσουν εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν την κοινωνική πραγματικότητα,
- να αντιληφθούν τις σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ κοινωνίας-οικονομίας-πολιτικής και τη δική τους δυνατότητα αλληλεπίδρασης μέσω των κοινωνικών θεσμών,
- να εξοικειωθούν με τον τρόπο προσέγγισης των κοινωνικών προβλημάτων, και
- να προετοιμαστούν για τον ρόλο του ενεργού πολίτη.

Πέρα από τα παραπάνω υπάρχουν και άλλες παράλληλες προσπάθειες που προσφέρουν επιμορφωτικές δράσεις και υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό στο πεδίο της Πολιτικής Παιδείας. Αξίζει να αναφερθεί η Δημοκρατική Παιδεία, διετές πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που υλοποιείται από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο πλαίσιο του οποίου δημιουργήθηκε μια αξιολογική τράπεζα υλικού.

Πηγές:

<https://www.minedu.gov.gr/lykeio-2/didaktea-exet-yli-lyk/62822-19-09-25-odigies-didaskalias-politikis-paideias-a-taksis-genikou-lykeiou-gia-to-sxoliko-etos-2025-2026>

<https://www.demopaideia.gr/>

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η κατάσταση της πολιτειακής αγωγής σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι πολύ διαφορετική. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, υπάρχουν σημαντικοί και οικονομικά καλά τοποθετημένοι δημόσιοι φορείς με τη μορφή ομοσπονδιακών και κρατικών

γραφείων που διατηρούν έργα και προσφορές για την εκπαίδευση του πολίτη. Αυτή η περίπτωση οφείλεται επίσης στο γεγονός ότι η Γερμανία, εν μέρει λόγω γεωπολιτικών πιέσεων, δημιούργησε ένα εκπαιδευτικό σύστημα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, στο οποίο η «εκπαίδευση για τη δημοκρατία» με την έννοια της πολιτειακής αγωγής έχει μεγάλη σημασία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Συμβούλιο της Ευρώπης μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της αγωγής του πολίτη. Στα τέλη της δεκαετίας του 1990, στη συνάντηση των Ευρωπαίων αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, καθορίστηκαν για πρώτη φορά εκπαιδευτικοί στόχοι που επικεντρώθηκαν στην αγωγή του πολίτη (1997). Σύμφωνα με αυτό, «η εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη με βάση τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών» και η «συμμετοχή των νέων στην πολιτική ζωή στην κοινωνία» θα πρέπει να καταστεί δυνατή σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη. Ήταν επίσης εκείνη την εποχή που χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ο όρος «Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη» (EDC). Ως αποτέλεσμα, υιοθετήθηκε ένα πολυετές πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της έννοιας της «δημοκρατικής ιδιότητας του πολίτη».

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πολιτικός πολίτης στις παρόμοιες έννοιες της «ενεργού συμμετοχής του πολίτη» και της «ευρωπαϊκής ιθαγένειας» δεν έλαβε προσοχή παρά μόνο λίγα χρόνια αργότερα. Εν τω μεταξύ, τα στοιχεία της αγωγής του πολίτη στην έννοια της «ικανότητας του πολίτη» θεωρούνται μία από τις βασικές ικανότητες της ΕΕ και αποτελούν μέρος δεσμευτικών κανονισμών εκπαιδευτικής πολιτικής.

Πηγές:

<https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/148214/politische-bildung-in-europa/?p=all>

<https://education.ec.europa.eu/news/insightful-issue-paper-on-citizenship-education>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_12_514

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΩΣ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ;

Ακόμα και αν δεχτούμε πως δεν υπάρχει γενικά αποδεκτός ακριβής ορισμός του τι σημαίνει αγωγή του πολίτη, μπορούμε να βασιστούμε σε έναν περιγραφικό ορισμό που λέει πως αγωγή του πολίτη είναι η εκπαιδευτική διαδικασία που στοχεύει στην καλλιέργεια των πολιτικών αξιών, στην κατανόηση των κοινωνικών και πολιτικών θεσμών και στην ανάπτυξη ενεργών, δημοκρατικών και αυτόνομων πολιτών. Περιλαμβάνει την εκπαίδευση για τα δικαιώματα, τις ευθύνες και την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στη δημοκρατική ζωή, με σκοπό την προώθηση και προστασία της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. .

Μια διδακτικά χρήσιμη προσέγγιση είναι να φτάσουμε στο θέμα ορίζοντας τον όρο «πολιτική». Για τις περισσότερες από τις ομάδες-στόχους, η κατανόηση της λέξης πολιτική είναι πολύ πιο σχετική με την καθημερινή τους ζωή. Παιδαγωγικά, αυτός ο ορισμός της πολιτικής έχει αποδειχθεί πολύ χρήσιμος για τους συγγραφείς του SapereAude:

«Η πολιτική είναι ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι ρυθμίζουν τη συνύπαρξή τους».

Έτσι, λογικά η αγωγή του πολίτη σημαίνει να διδάξουμε στους ανθρώπους τον τρόπο με τον οποίο κάνουμε αυτόν τον κανονισμό και ποιες ιδέες και εργαλεία υπάρχουν για να διαμορφώσουν τη συνύπαρξή μας στην κοινωνία.

Αυτός ο ορισμός της πολιτικής είναι σκόπιμα ευρύς και ουδέτερος ως προς την αξία. Επομένως, η πολιτική δεν είναι ούτε καλή ούτε κακή, αλλά απλώς απαραίτητη ώστε εμείς ως κοινωνία ή ως ομάδα ανθρώπων να μπορούμε να αποφασίσουμε ή να διαφωνήσουμε για το πώς πρέπει ή θέλουμε να ζήσουμε μαζί. Έτσι, με την αγωγή του πολίτη, μπορείτε να αντιμετωπίσετε μια μεγάλη ποικιλία γεγονότων, κοινωνικών προβλημάτων ή θεμάτων.

Ένα άλλο ερώτημα που ακολουθεί είναι αυτό του τρόπου με τον οποίο πρέπει να διδάσκεται η αγωγή του πολίτη και ποιες προδιαγραφές και πρότυπα ποιότητας πρέπει να υπάρχουν.

Στον γερμανόφωνο κόσμο, η λεγόμενη «Συναίνεση Beutelsbach» (1976) έχει καθιερωθεί ως ένα από τα κεντρικά έγγραφα για αυτό, το οποίο θεσπίζει τρεις βασικούς κανόνες για τη διδασκαλία:

1. Απαγόρευση κατήχησης: Δεν επιτρέπεται η κατήχηση μαθητών - με την έννοια των επιθυμητών απόψεων και έτσι να τον εμποδίζει να «αποκτήσει ανεξάρτητη κρίση».

2. Απαίτηση διαμάχης: «Ό,τι είναι αμφιλεγόμενο στην επιστήμη και την πολιτική πρέπει επίσης να φαίνεται αμφιλεγόμενο στην τάξη...»

3. Προσανατολισμός ενδιαφέροντος: «Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση να αναλύσουν μια πολιτική κατάσταση και τα δικά τους συμφέροντα, καθώς και να αναζητήσουν τρόπους και μέσα για να επηρεάσουν την πολιτική κατάσταση προς το δικό τους συμφέρον».

Αν και το κείμενο αναφέρεται στο σχολικό πλαίσιο, οι τρεις βασικοί κανόνες που αναφέρθηκαν παραπάνω έχουν πλέον αναγνωριστεί και στην εξωσχολική εκπαίδευση νέων και ενηλίκων εδώ και πολλά χρόνια.

Μια άλλη σημαντική πτυχή, η οποία δεν αναφέρεται ρητά στο παραπάνω εγχειρίδιο κανόνων, αλλά η οποία παίζει σημαντικό ρόλο στην EDC (Ευρωπαϊκή Δημοκρατική Ιθαγένεια) σε πολλά ευρωπαϊκά έγγραφα, είναι πτυχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Επομένως, η πολιτική εκπαίδευση μπορεί επίσης να γίνει κατανοητή ως εξής:

- Εκπαίδευση για τη δημοκρατία
- Δέσμευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία των μειονοτήτων
- Συμμετοχή στην κοινωνία και πολιτική συμμετοχή
- Προώθηση της προσωπικής κρίσης, της ωριμότητας των πολιτών και της κριτικής σκέψης
- Προώθηση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας
- Αντιμετώπιση της κοινωνικής διαφορετικότητας
- Κατανόηση της έννοιας του κράτους δικαίου
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Beutelsbacher_Konsens

<https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/148214/politische-bildung-in-europa/?p=all>

<https://www.esos.gr/arthra/72649/epanafora-kai-anavathmisi-tis-politikispoliteiakis-paideias-kai-ton-ypoloipon>

Μέρος 2: Μέθοδος και εργαλεία για εξάσκηση

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σε αυτή την ενότητα, έχουμε συλλέξει μια σειρά από μεθόδους και προτάσεις διδασκαλίας για τον σχολικό και εξωσχολικό τομέα, οι οποίες ασχολούνται με διάφορες πτυχές της πολιτικής και της δημοκρατίας.

Πιθανοί μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- Γνώση της σημασίας των πολιτικών αποφάσεων για την καθημερινή σας ζωή
- Βασική κατανόηση του όρου δημοκρατία
- Αναγνώριση της σχέσης μεταξύ δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαιωμάτων των μειονοτήτων
- Προβληματισμός σχετικά με τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων για την καθημερινή σας ζωή με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα
- Αντανακλώντας διαφορετικές πτυχές της πολιτικής, της δημοκρατίας και της συμμετοχής

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΙΤΙΚΟ;"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Γνώση της σημασίας των πολιτικών αποφάσεων για την καθημερινή σας ζωή

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 40 λεπτά

- Υλικό: Πίνακας σεμιναρίου και στυλό (εναλλακτικά μαυροπίνακας ή λευκός πίνακας), κάρτες εποπτείας.

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Η άσκηση ξεκινά στην ολομέλεια (μεγάλη ομάδα). Το ξεκινάς γράφοντας «Τι είναι απολιτικό» στον μαυροπίνακα ή στον πίνακα.

2) Οι συμμετέχοντες έχουν τώρα το καθήκον να κάνουν καταγίγισμό ιδεών σε αυτό το ερώτημα στην ολομέλεια ή προαιρετικά σε μικρές ομάδες. Θα πρέπει να αναζητήσουν ή να ονομάσουν όσο το δυνατόν περισσότερα πράγματα που πιστεύουν ότι δεν έχουν καμία σχέση με την πολιτική. Τα πράγματα που βρέθηκαν μπορεί να είναι αντικείμενα (π.χ. στυλό, αυτοκίνητο, σακίδιο, μακιγιάζ...) καθώς και δραστηριότητες (κολύμπι, σκι, ακρόαση μουσικής...).

3) Τώρα γράψτε όλα τα πράγματα που βρήκαν οι συμμετέχοντες στον πίνακα ή στον πίνακα σεμιναρίου μέχρι να έχετε τουλάχιστον 10 διαφορετικά πράγματα γραμμένα εκεί.

Συμβουλή 1: Ίσως υπάρχει ήδη αντίφαση με ορισμένους από τους όρους που αναφέρθηκαν από μεμονωμένους συμμετέχοντες, οι οποίοι ήδη βρίσκουν διασυνδέσεις με την πολιτική στα παραδείγματα που αναφέρθηκαν. Σε αυτή την περίπτωση, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αποθηκεύσουν τα σχόλιά τους για το επόμενο μέρος της άσκησης.

4) Μόλις αναφερθούν οι όροι από τους συμμετέχοντες, ξεκινήστε το δεύτερο μέρος του καταγισμού ιδεών με την ακόλουθη ερώτηση:

«Υπάρχουν αντιφάσεις σχετικά με τον πίνακα; Υπάρχουν πράγματα σε αυτό, που μπορεί να έχουν κάποια σχέση με την πολιτική όταν τα κοιτάξεις προσεκτικά;»

Οι συμμετέχοντες μπορούν τώρα να ονομάσουν διασυνδέσεις μεταξύ των πραγμάτων που είναι γραμμένα στον πίνακα σεμιναρίου και του πεδίου της πολιτικής. Εάν βρείτε τουλάχιστον 2 διασυνδέσεις για έναν από τους όρους, μπορείτε να τον διαγράψετε. Συνέχισε να βρίσκεις συνδέσεις λέξη προς λέξη (όρο προς όρο).

Εάν οι συμμετέχοντες δυσκολεύονται να βρουν διασυνδέσεις στην αρχή, δώστε τους συμβουλές για να τους φέρετε στο σωστό δρόμο.

Συμβουλή 2: Αυτό το μέρος της άσκησης απαιτεί κάποια εμπειρία από την πλευρά των εκπαιδευτών, ώστε να μπορείτε να καθοδηγήσετε την ομάδα στις κατάλληλες διασυνδέσεις εάν είναι απαραίτητο.

Έχουμε συλλέξει έναν αριθμό όρων που αναφέρονται συχνά εδώ. Μπορείτε να εξασκηθείτε με αυτούς τους όρους εκ των προτέρων. Για κάθε έναν από τους όρους, σκεφτείτε εκ των προτέρων τις συγκεκριμένες συνδέσεις με την πολιτική και εξηγήστε τις απλά ή με ακρίβεια, ώστε να είναι κατανοητές και για την ομάδα-στόχο σας:

Εργασία – Ύπνος – Αθλητισμός – Πάρτι – Κάπνισμα – Ποτό αλκοόλ – Ψώνια – Φαγητό – Ποτό – Μουσική – Smartphone – Netflix – Οικογένεια – Φίλοι – Σχολείο

5) Στο τέλος, όταν διαγράψατε όλους ή σχεδόν όλους τους όρους που αναφέρθηκαν, ρωτήστε τους συμμετέχοντες γιατί υπάρχουν τόσες πολλές συνδέσεις με την πολιτική με τόσα πολλά διαφορετικά πράγματα και αν κάποιος μπορεί τώρα να σκεφτεί μια εξήγηση της λέξης πολιτική.

Συμβουλή 3: Μια απλή εξήγηση της πολιτικής μπορεί να είναι: «Η πολιτική είναι ο τρόπος με τον οποίο ρυθμίζουμε τη συνύπαρξή μας. Επειδή σχεδόν τα πάντα ρυθμίζονται πολιτικά, βρίσκουμε πολιτική σχεδόν σε όλα».

Γι' αυτό μπορείτε να πείτε «Δεν με ενδιαφέρει η πολιτική. Αλλά δεν μπορώ να πω ότι η πολιτική δεν με επηρεάζει».

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΤΟ ΝΗΣΙ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Γνωριμία με την πολιτική και τις διάφορες μορφές πολιτικής (δημοκρατία, δικτατορία...), λήψη αποφάσεων σε ομάδα

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Flipchart και στυλό (εναλλακτικά μαυροπίνακας ή λευκός πίνακας), φύλλο εργασίας "Το νησί"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συγκεντρωθούν σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα).

2) Στη συνέχεια, το ακόλουθο διήγημα θα διαβαστεί σε όλους τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες στην ολομέλεια:

«Είναι μια μέρα πριν τις καλοκαιρινές διακοπές και ανυπομονείς για εννέα εβδομάδες διακοπών! Όταν ξυπνάς την πρώτη μέρα, βρίσκεις ένα γράμμα στο ταχυδρομείο: Κερδίσατε έναν διαγωνισμό και επομένως μπορείτε να πάτε να κάνετε δωρεάν διακοπές δύο εβδομάδων στη Χαβάη! Γεμάτος χαρά αρχίζεις να μαζεύεις τα πράγματά σου καθώς θα ξεκινήσετε με το αεροπλάνο την ίδια μέρα. Έτσι, μπαίνεις στο αεροπλάνο για τη Χαβάη. Μιας και είναι ήδη βράδυ, αποκοιμιάστε όλοι για να

φτάσετε ξεκούραστοι στο νησί. Μετά από λίγες ώρες ύπνου - βρίσκεστε ακριβώς πάνω από τη μέση του Ατλαντικού - υπάρχουν έντονες αναταράξεις και το αεροπλάνο σας συντρίβεται.

Όταν ξυπνάς, είσαι ξαπλωμένος στην παραλία ενός έρημου νησιού. Δίπλα σου είναι άλλα άτομα (αυτά από τη μικρή σας ομάδα) καθώς και μερικά πράγματα από το αεροπλάνο. Ευτυχώς κανείς δεν έχει τραυματιστεί. Πρέπει να επιβιώσετε μαζί τώρα, γιατί δεν ξέρετε πότε μπορεί να σωθείτε».

3) Τώρα εισάγετε το φύλλο εργασίας "The Island" στις ομάδες. Οι μικρές ομάδες έχουν το καθήκον να συνθέσουν ένα είδος «νησιωτικού συντάγματος» με βάση τις ερωτήσεις στο φύλλο εργασίας (χρόνος 15-20 λεπτών).

4) Οι ομάδες μπορούν να παρουσιάσουν τα «συντάγματα των νησιών» τους στο τέλος.

5) Όταν ολοκληρωθούν όλες οι παρουσιάσεις, μπορεί να πραγματοποιηθεί συζήτηση στην ολομέλεια με βάση τα ακόλουθα βασικά ερωτήματα:

- Τι σχέση έχει αυτή η άσκηση με την πολιτική και τη δημοκρατία;
- Τα καθήκοντα και τα προβλήματα στο νησί υπάρχουν και στην πραγματική ζωή; (στην πραγματική πολιτική);
- Ποιος αναλαμβάνει αυτά τα καθήκοντα στην πραγματική ζωή (στην πραγματική πολιτική);
- Πώς παίρνουμε αποφάσεις στην πολιτική και πώς αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους που δεν τηρούν τους συμφωνημένους κανόνες;
- Τι λειτουργεί καλύτερα ή χειρότερα στην πραγματική ζωή (στην πολιτική) από ό,τι σε ένα νησί και γιατί;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: "ΤΟ ΝΗΣΙ"

Εργασία 1: Το αεροπλάνο σας συντρίβη και προσγειώνεστε σε ένα έρημο νησί. Εκεί υποτίθεται ότι τώρα πρέπει να επιβιώσετε ως ομάδα και να σκεφτείτε κανόνες για την κοινή σας ζωή. Γράψτε αυτούς τους κανόνες και τις εργασίες σε ένα κομμάτι χαρτί.

Πρέπει να θεσπιστούν οι ακόλουθοι κανόνες:

1. Πώς καταλήγουμε σε κοινούς κανόνες;

α) Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις; β) Ποιος παίρνει ποιες αποφάσεις;

2. Πώς θέλουμε να ζήσουμε μαζί/πώς πρέπει να είναι η ζωή στο νησί;

α) Ποιες εργασίες είναι απαραίτητες; β) Ποιος αναλαμβάνει ποια καθήκοντα; γ) Πώς χρησιμοποιείται και διανέμεται το τρόφιμο;

3. Τι συμβαίνει εάν κάποιος δεν ακολουθεί τους κανόνες;

Εργασία 2: Εκτός από εσάς, υπάρχουν ακόμα κάποια πράγματα στο νησί και κάποια άλλα πράγματα έχουν επίσης ξεβραστεί στο νησί από το αεροπλάνο. Αποφασίστε τι να κάνετε με αυτά τα πράγματα:

Διαθέσιμα στο νησί:

Μερικά οπωροφόρα δέντρα - Μια πηγή νερού σε ένα βουνό που είναι πολύ ψηλό - Ένα μικρό δάσος

Πράγματα που μπορούν ακόμα να χρησιμοποιηθούν από το αεροπλάνο:

- Ένα κουτί κόκα κόλα (24 τεμάχια) - Τρία σακουλάκια ρύζι των 5 κιλών (=15 κιλά) - Τέσσερα πακέτα σπόρων λαχανικών - Μια σκληρόδετη έκδοση της Βίβλου - Ένα CD με κλασική μουσική

Πνευματικά δικαιώματα: Αυτή η άσκηση δημιουργήθηκε σύμφωνα με μια ιδέα της [Αυστριακής Εταιρείας για την Αγωγή του Πολίτη](#) και προσαρμόστηκε από τον SapereAude

ΜΕΘΟΔΟΣ: ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ»

Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντανάκλαση διαφορετικών πτυχών της πολιτικής, της δημοκρατίας και της συμμετοχής εισαγωγή στο θέμα

Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 40 λεπτά

Υλικό: Κολλητική ταινία, κάρτες εποπτείας, στυλό, πρότυπο ανάγνωσης "Βαρόμετρο γνώμης"

Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Κολλήστε μια μακριά λωρίδα ταινίας στο πάτωμα. Τώρα γράψτε "0 τοις εκατό" σε μια κάρτα εποπτείας και "100 τοις εκατό" σε μια δεύτερη. Τώρα τοποθετήστε τις κάρτες με την ετικέτα στο ένα άκρο κάθε κολλητικής ταινίας. Έτσι δημιουργείται το «βαρόμετρο γνώμης» για αυτή την άσκηση.

Συμβουλή 1: Βεβαιωθείτε ότι το βαρόμετρο είναι αρκετά μεγάλο, ώστε οι συμμετέχοντες να μην χρειάζεται να τρέχουν για το βαρόμετρο. Εάν δεν έχετε αρκετό χώρο στο δωμάτιο, μπορείτε επίσης να κάνετε την άσκηση στο διάδρομο ή σε εξωτερικούς χώρους.

2) Τώρα εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι θα τους διαβάσετε διάφορες δηλώσεις για την πολιτική και τη δημοκρατία. Κάθε ένας από τους συμμετέχοντες θα πρέπει να αρχίσει να κινείται ήσυχα στο δωμάτιο τώρα και μετά από κάθε γύρο και δήλωση επίσης.

3) Τώρα διαβάζετε τη μια δήλωση από το "Πρότυπο ανάγνωσης βαρόμετρου γνώμης" μετά την άλλη. Οι συμμετέχοντες καλούνται να τοποθετηθούν σύμφωνα με τη συμφωνία τους με τη δήλωση στο βαρόμετρο: Εάν μετακινηθούν στο «0 τοις εκατό» στο βαρόμετρο, σημαίνει ότι δεν συμφωνούν. Εάν κάποιος στέκεται δίπλα στο "100 τοις εκατό", τότε το άτομο συμφωνεί απόλυτα με τη δήλωση που διαβάζεται δυνατά. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες μπορούν επίσης να τοποθετηθούν σε οποιοδήποτε άλλο σημείο της λωρίδας του βαρόμετρου, ανάλογα με την έγκρισή τους.

4) Αφού όλοι οι συμμετέχοντες βρουν τη θέση τους σχετικά με τις δηλώσεις, ρωτήστε μεμονωμένους συμμετέχοντες πού βρίσκονται και γιατί. Σε αυτό το σημείο, πείτε επίσης ότι μπορείτε να αλλάξετε τη θέση σας κατά τη διάρκεια της άσκησης εάν ακούσετε για άλλα επιχειρήματα που σας κάνουν να το ξανασκεφτείτε.

Συμβουλή 2: Για κάθε μία από τις δηλώσεις από το πρότυπο, ρωτήστε διαφορετικούς συμμετέχοντες (διαφορετικές θέσεις) στο βαρόμετρο για τις δηλώσεις τους. Με αυτόν τον τρόπο, η ομάδα ακούει διαφορετικές απόψεις και μπορεί να προκύψει συζήτηση.

5) Ακολουθήστε την ίδια διαδικασία με 2-3 διαφορετικές δηλώσεις από το πρότυπο.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ: ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ»

Πιθανές δηλώσεις:

- Έχω την εντύπωση ότι μπορώ να κάνω μια πραγματική αλλαγή στην κοινωνία.
- Εάν δεν ψηφίσετε, δεν χρειάζεται να παραπονεθείτε.
- Όσοι δεν είναι καλά ενημερωμένοι για την πολιτική δεν πρέπει να επιτρέπεται να ψηφίζουν.
- Είμαι ικανοποιημένος με την πολιτική στη χώρα μου.
- Είμαι ικανοποιημένος με την πολιτική στη χώρα μου όταν τη συγκρίνω με άλλες χώρες.
- Ο κόσμος είναι ένα πιο δίκαιο μέρος σήμερα από ό,τι ήταν πριν.
- Δεν χρειάζεται να συμμορφώνεστε με νόμους που είναι άδικοι.
- Αν υπήρχαν περισσότεροι νέοι πολιτικοί, περισσότεροι νέοι θα ενδιαφέρονταν.
- Μπορώ να φανταστώ ότι θα ασχοληθώ με την πολιτική ο ίδιος.
- Στα 16, είσαι ακόμα πολύ νέος για να ψηφίσεις.
- Στα 14, είσαι ακόμα πολύ νέος για να ψηφίσεις.
- Στα 85 σου, είσαι ήδη πολύ μεγάλος για να ψηφίσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

Σε αυτή την ενότητα, έχουμε συλλέξει μια σειρά από μεθόδους και προτάσεις διδασκαλίας για την τυπική εκπαίδευση σχολικό τομέα, οι οποίες ασχολούνται με διάφορες ιστορικές πτυχές δημοκρατικών και αυταρχικών καθεστώτων.

Πιθανοί μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- Προώθηση βασικών γνώσεων για την ιστορία της δημοκρατίας
- Προσδιορίστε τα διακριτικά χαρακτηριστικά μεταξύ δημοκρατίας και δικτατοριών
- Αναγνώριση και ονομασία προειδοποιητικών ενδείξεων αυταρχικών εξελίξεων
- Αντιμετώπιση της αυταρχικής γλώσσας

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΟΡΟΣΗΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Προώθηση βασικών γνώσεων σχετικά με την ιστορία της δημοκρατίας, εντοπισμός διακριτικών χαρακτηριστικών μεταξύ δημοκρατίας και δικτατοριών

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Σημειώσεις, στυλό, πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενημερωτικό δελτίο «Ορόσημα της δημοκρατίας» (Αυστρία)

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και μοιράστε το ενημερωτικό δελτίο «Ορόσημα της Δημοκρατίας» (Αυστρία) καθώς και μερικά λευκά κομμάτια χαρτιού και στυλό για κάθε ομάδα. Οι μικρές ομάδες καλούνται να διαβάσουν το φύλλο εργασίας.

2) Στη συνέχεια, οι μικρές ομάδες αναλαμβάνουν την ακόλουθη εργασία: Τους ζητείται να δημιουργήσουν «ορόσημα δημοκρατίας» για τη χώρα τους, παρόμοια με το ενημερωτικό δελτίο που πήραν. Δώστε στις ομάδες αρκετό χρόνο (15 έως 20 λεπτά). Επιτρέπεται επίσης ή είναι επιθυμητό για τις ομάδες να χρησιμοποιούν το smartphone ή το Διαδίκτυο.

3) Μόλις τελειώσουν όλες οι ομάδες, δυσανασχετούν με τα αποτελέσματα ή τα ορόσημα τους σε μια ολομέλεια.

4) Η άσκηση μπορεί να επεκταθεί με μερικές από τις ακόλουθες ερωτήσεις προβληματισμού:

- Πώς θα προχωρήσουν τα ορόσημα της δημοκρατίας στη χώρα σας Τι πιστεύετε ότι θα αλλάξει προς το καλύτερο στο μέλλον;
- Πού υπάρχουν ακόμη ελλείμματα, ποια πράγματα ή εξελίξεις που είναι απαραίτητες για τη δημοκρατία δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί;
- Είναι η χώρα μας πιο δημοκρατική ή λιγότερο δημοκρατική σήμερα από ό,τι ήταν πριν από 20 με 30 χρόνια;

Συμβουλή 1: Η δημοκρατία δεν είναι σταθερός όρος, αλλά οι δημοκρατίες αλλάζουν συνεχώς. Ενώ στις δεκαετίες του 1960 ή του 1970 μια χώρα στην Ευρώπη θεωρούνταν δημοκρατική στην οποία οι γυναίκες δεν είχαν ακόμη πλήρη

δικαιοπρακτική ικανότητα ή πλήρες δικαίωμα ψήφου, σήμερα αυτό είναι αδιανόητο στις περισσότερες χώρες και θα αποτελούσε ένδειξη ισχυρών διακρίσεων.

5) Τέλος, μπορείτε να κάνετε μια σύντομη συνεδρία καταιγισμού ιδεών ή έναν νοητικό χάρτη με τα «Χαρακτηριστικά των Δημοκρατιών» στην ολομέλεια.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ «ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

1940: Οι μάχη στα βουνά της Πίνδου κατά τη διάρκεια του ελληνοϊταλικού πολέμου

1941: Εθνική Αντίσταση

1941: Ο Μανώλης Γλέζος μαζί με τον Λάκη Σάντα κατεβάζουν από τον βράχο της Ακρόπολης την σημαία της Ναζιστικής Γερμανίας

1946: Ξέσπασμα εμφυλίου πολέμου

1952: Εκτέλεση του Νίκου Μπελογιάννη και των συντρόφων του με την κατηγορία της κατασκοπείας παρά την διεθνή κατακραυγή

1961: Υπογραφή συμφωνίας σύνδεσης της Ελλάδας - ΕΟΚ

1963: Δολοφονία του βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη από παρακρατικούς

1965: Ιουλιανά, ανοίγει ο δρόμος της πολιτικής αναταραχής που καταλήγει στη Χούντα των συνταγματαρχών

1967: Επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών

1969: Η Ελλάδα αποχωρεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης λίγο πριν από την αποβολή της λόγω βασανιστηρίων

1973: Εξέγερση των φοιτητών του Πολυτεχνείου ενάντια στη χούντα

1974: Τουρκική εισβολή στην Κύπρο, πτώση της Χούντας, Μεταπολίτευση

1974: Δημοψήφισμα και κατάργηση της Βασιλείας

1975: Το νέο σύνταγμα μετά την εγκαθίδρυση της δημοκρατίας

1975: Δίκη και καταδίκη των πρωταίτιων της Χούντας

1976: Η δημοτική καθιερώνεται ως επίσημη γλώσσα στην εκπαίδευση και τη διοίκηση.

1979-81: Ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ, μετέπειτα ΕΕ)

1982: Αναγνωρίστηκε η Εθνική Αντίσταση

1992: Υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση του Μάαστριχτ

2001: Ένταξη στην ΟΝΕ, μετάβαση από τη δραχμή στο ευρώ

2008: Έναρξη της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που θα έχει μεγάλο αντίκτυπο στην Ελλάδα

2010: Έναρξη της εποπτείας των ευρωπαϊκών μηχανισμών για τη διάσωση της Ελλάδας από τη χρεοκοπία και εφαρμογή μέτρων λιτότητας

2011: Κίνημα των αγανακτισμένων ενάντια στις μνημονιακές πολιτικές

2015: Έναρξη του μεγάλου κύματος προσφυγικών ροών από τη Συρία με ενδιάμεσο σταθμό την Ελλάδα, στον δρόμο προς την υπόλοιπη Ευρώπη

2020: Η Κατερίνα Σακελλαροπούλου γίνεται η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Δημοκρατίας

2023: Σιδηροδρομικό δυστύχημα Τεμπών και μεγάλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας με αίτημα τη διερεύνηση ευθυνών και την απονομή δικαιοσύνης

Πηγές:

[Manolis Glezos: The Greek Resistance Fighter Who Took Down the Nazi Flag](#)

[The Execution of Nikos Beloyannis: A Symbol of Resistance](#)

<https://rosalux.gr/publication/i-zoi-kai-o-thanatos-tou-grigori-labraki/>

<https://www.tovima.gr/2024/11/16/istoriko-arxeio/eksegersi-tou-polytexneiou-to-dramatiko-diimero-16is-kai-17is-noemvriou/>

<https://www.hellenicparliament.gr>

[Ελληνικό Σύνταγμα 1975/1986/2001](#)

[Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου](#)

[History of the Euro - European Central Bank](#)

https://www.blaumachen.gr/wp-content/uploads/2013/05/BM6_Indignados.pdf

[IMF and Greek Debt Crisis](#)

[Anti-austerity movement in Greece - Wikipedia](#)

[Migration Crisis in Greece - UNHCR](#)

[Source: Hellenic Republic - Presidency of the Republic](#)

[Greece: Unrest as government passes new anti-protest law](#)

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αναγνώριση των χαρακτηριστικών και των διαφορετικών πτυχών της δημοκρατίας, δοκιμή των ιδανικών της δημοκρατίας και της έννοιας των δικαιωμάτων των μειονοτήτων με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Πίνακας σεμιναρίου και στυλό (εναλλακτικά μαυροπίνακας ή λευκός πίνακας), φύλλο εργασίας ή πρότυπο ανάγνωσης "Έλεγχος δημοκρατίας"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Ανακοινώστε στους συμμετέχοντες ότι σύντομα θα διαβάσετε δύο ή τρεις ιστορίες για το θέμα της δημοκρατίας στην ολομέλεια. Για να φτάσετε σε αυτό το θέμα, ξεκινάτε έναν σύντομο καταιγισμό ιδεών στην ολομέλεια με όλη την ομάδα. Γράψτε κεντρικά στον πίνακα «Δημοκρατικό είναι...»

Οι συμμετέχοντες καλούνται τώρα να ονομάσουν χαρακτηριστικά μιας ιδανικής δημοκρατίας στην ολομέλεια. Καταγράψτε τα χαρακτηριστικά που αναφέρουν οι συμμετέχοντες.

Συμβουλή 1: Σε κάθε περίπτωση, φροντίστε να αναφέρονται σε κάθε περίπτωση δύο όροι: 1. προστασία των μειονοτήτων ή ανθρώπινα δικαιώματα και 2. κοινό καλό (ή αποφάσεις προς όφελος όλων). Αυτοί οι δύο όροι δείχνουν σημαντικές πτυχές της έννοιας της δημοκρατίας και συχνά ξεχνιούνται από ομάδες που πιστεύουν ότι η δημοκρατία είναι πάνω απ' όλα ο κανόνας της πλειοψηφίας.

2) Μόλις ολοκληρωθεί ο καταγισμός ιδεών, ξεκινήστε να διαβάσετε μία από τις ιστορίες από το πρότυπο ανάγνωσης «Έλεγχος Δημοκρατίας». Μόλις ολοκληρώσετε την ανάγνωση της ιστορίας, οι συμμετέχοντες καλούνται να χρησιμοποιήσουν τους αντίχειρές τους (πάνω, κάτω ή στη μέση, πιθανές ενδιάμεσες διαβαθμίσεις) για να υποδείξουν πόσο δημοκρατικές είναι οι ενέργειες ορισμένων ανθρώπων στην ιστορία στις προσωπικές απόψεις κάποιου.

3) Μετά από κάθε ιστορία και αφού οι συμμετέχοντες έχουν σηκώσει ή χαμηλώσει τους αντίχειρές τους, ρωτήστε μεμονωμένα άτομα στην ομάδα τι πιστεύουν για την ιστορία και γιατί σήκωσαν ή χαμήλωσαν τους αντίχειρές τους.

Συμβουλή 2: Είναι απολύτως φυσιολογικό οι συμμετέχοντες να κάνουν διαφορετικές εκτιμήσεις για την ίδια ιστορία και να έχουν διαφορετικές θέσεις εδώ. Οι ιστορίες έχουν επίσης σκοπό να δείξουν πόσο δύσκολο είναι να καταλήξουμε σε μια πολιτική λύση μερικές φορές και ότι συχνά δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες και τα αιτήματα όλων των διαφορετικών ομάδων ή ατόμων που εμπλέκονται.

Συμβουλή 3: Σε καμία από τις περιπτώσεις δεν υπάρχει σαφής «λύση» ή επιδιωκόμενη απάντηση, εάν η υπόθεση είναι καθαρά δημοκρατική ή αντιδημοκρατική. Αυτή η απόφαση εξαρτάται από την προσωπική κατανόηση της δημοκρατίας ή από την πτυχή της δημοκρατίας που είναι πιο σημαντική για τον εαυτό του προσωπικά (κράτος δικαίου, κοινό καλό, δικαιώματα μειονοτήτων, αποφάσεις πλειοψηφίας).

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ "ΈΛΕΓΧΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ"

Εργασία: Μετά από κάθε μία από τις ιστορίες, αποφασίστε πόσο δημοκρατικές ήταν οι ενέργειες ορισμένων ανθρώπων στην ιστορία. Εγκρίνεται σημαίνει πολύ δημοκρατικό, αντίχειρας προς τα κάτω σημαίνει διαδικασία εντελώς αντιδημοκρατική. Όλα τα ενδιάμεσα είναι επίσης πιθανά.

Ιστορία 1: Συμβουλευτική Υπηρεσία Φαρμάκων

Ένα συμβουλευτικό κέντρο για τοξικομανείς πρόκειται να δημιουργηθεί κοντά σε ένα σχολείο σε μια μικρή πόλη που ονομάζεται «Ειδική Πόλη». Εδώ, οι εξαρτημένοι μπορούν να λάβουν ιατρική και ψυχολογική φροντίδα. Πολλοί νέοι στην πόλη έχουν προβλήματα με τα ναρκωτικά. Σε ολόκληρη την περιοχή, δεν υπάρχει ακόμη άλλη εγκατάσταση για νεαρούς τοξικομανείς. Τα συμβουλευτικά κέντρα από τον ίδιο φορέα είναι επιτυχημένα σε άλλες πόλεις και ο αριθμός των τοξικομανών εκεί έχει αποδεδειγμένα μειωθεί. Υπάρχουν επίσης λιγότεροι θάνατοι μετά από χρήση ναρκωτικών. Μια έρευνα στην τοπική γειτονιά έδειξε ότι η πλειοψηφία των γειτόνων είναι ξεκάθαρα κατά του συμβουλευτικού κέντρου. Ως εκ τούτου, το τοπικό συμβούλιο αποφασίζει στη συνέχεια να μην δημιουργήσει το συμβουλευτικό κέντρο.

Ερώτηση: Πόσο δημοκρατική είναι η απόφαση του τοπικού συμβουλίου;

Πιθανά σημεία συζήτησης: Αντιμετώπιση των μειονοτήτων σε μια πόλη – Πότε είναι νόμιμη η τοπική πολιτική συμμετοχή; Ποιος επιτρέπεται να ψηφίσει; Πότε οι πολιτικοί πρέπει να λαμβάνουν αποφάσεις μόνοι τους και πότε οι αποφάσεις μπορούν να αφεθούν απευθείας στους πολίτες;

Ιστορία 2: Άστεγοι

Σε μια μικρή πόλη που ονομάζεται «Ειδική Πόλη» οι τιμές των κατοικιών έχουν αυξηθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των αστέγων έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Ως αποτέλεσμα, ιδρύθηκε μια πρωτοβουλία πολιτών που ιδρύθηκε από μια ιδιωτική ένωση που ονομάζεται «Διαμέρισμα για όλους». Διοργανώνει ενημερωτικές εκδηλώσεις και πρόσφατα έχει καταλάβει ένα άδειο σπίτι που ανήκει στην πόλη. Εκεί ο σύλλογος παρέχει διαμονή και φαγητό στους άστεγους. Ο σύλλογος «Διαμέρισμα για Όλους» χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από δωρεές. Ο σύλλογος αρνείται να πληρώσει ενοίκιο για το κατειλημμένο σπίτι, στη διοίκηση της πόλης.

Ερώτηση: Πόσο δημοκρατική είναι η συμπεριφορά του συλλόγου «Διαμέρισμα για Όλους»;

Πιθανά σημεία συζήτησης: Πώς αντιμετωπίζετε τις καταλήψεις; Σε ποιες περιπτώσεις δικαιολογείται η κατάληψη σπιτιών; Τι ρόλο παίζουν οι ενώσεις και η κοινωνία των πολιτών σε μια δημοκρατία; Πότε επιτρέπεται η διαμαρτυρία και η αντίσταση κατά των νόμων ή η παραβίαση των νόμων;

Ιστορία 3: Πυρηνικός σταθμός ηλεκτροπαραγωγής

Σύμφωνα με τα σχέδια της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο πρώτος πυρηνικός σταθμός στη χώρα πρόκειται να τεθεί σε λειτουργία σε μια μικρή πόλη που ονομάζεται «Ειδική Πόλη». Υπάρχει μαζική αντίσταση στον τοπικό πληθυσμό και οργανώνονται αρκετές μεγάλες διαδηλώσεις ενάντια στο εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας με 1000 άτομα. Όμως ξεκινά η κατασκευή του σταθμού ηλεκτροπαραγωγής. Και πάλι, γίνονται διαδηλώσεις και ορισμένοι διαδηλωτές προσπαθούν να καταλάβουν το εργοτάξιο. Ενώ το κάνει αυτό, μια εργάτρια οικοδομής τραυματίζεται σοβαρά από μια πέτρα που πέταξε ένας διαδηλωτής. Η γυναίκα μεταφέρεται στο νοσοκομείο. Εκεί πεθαίνει.

Ως αποτέλεσμα, η τοπική αστυνομία, σε συνεννόηση με το αρμόδιο δημοτικό συμβούλιο, απαγορεύει όλες τις διαδηλώσεις σε άμεση γειτνίαση με το εργοστάσιο ηλεκτροπαραγωγής μέχρι να ολοκληρωθούν οι κατασκευαστικές εργασίες.

Ερώτηση: Πόσο δημοκρατική είναι η συμπεριφορά του δημοτικού συμβουλίου;

Πιθανά σημεία συζήτησης: Πώς αντιμετωπίζουν οι πολιτικοί τις διαμαρτυρίες; Πώς είναι δομημένο το δικαίωμα στη διαδήλωση; Πότε είναι επιτρεπτό να απαγορεύονται οι δημόσιες διαδηλώσεις;

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΑΥΤΑΡΧΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση της αυταρχικής γλώσσας

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: πίνακας σεμιναρίου και στυλό (εναλλακτικά μαυροπίνακας και κιμωλία), κομμένο πρότυπο ανάγνωσης "λαϊκιστικά αποφθέγματα"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (2-4 άτομα). Στη συνέχεια, οι μικρές ομάδες λαμβάνουν ένα ή περισσότερα αποσπάσματα από το πρότυπο "αποσπάσματα λαϊκιστικού αυταρχικού λόγου". Το καθήκον της ομάδας είναι τώρα να απαντήσει στις ακόλουθες ερωτήσεις για το επιλεγμένο απόσπασμα:

- Είναι εντάξει αυτή η δήλωση ή είναι προβληματικό να λέμε κάτι τέτοιο σε μια δημοκρατική χώρα;
- Εάν είναι προβληματικό, γιατί το πιστεύετε;

2) Οι μικρές ομάδες έχουν περίπου 10 λεπτά για να δουλέψουν πάνω στα δικά τους αποσπάσματα.

3) Στη συνέχεια, οι μικρές ομάδες παρουσιάζουν τα αποσπάσματα και τα ευρήματά τους η μία στην άλλη.

4) Στο τέλος, μπορείτε να ολοκληρώσετε την άσκηση με μια συνεδρία καταιγισμού ιδεών με θέμα «Χαρακτηριστικά της αυταρχικής γλώσσας» (χαρακτηριστικά του λαϊκισμού) στην ολομέλεια.

Συμβουλή 1: Στην εξειδικευμένη βιβλιογραφία, αναφέρονται τακτικά τα ακόλουθα χαρακτηριστικά της αυταρχικής (λαϊκιστικής γλώσσας).

- Ιδέα μιας ομοιογενούς γνώμης (βούληση του λαού): Η ιδέα ότι υπάρχει μόνο μία γνώμη σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα. Είναι απολύτως φυσιολογικό και επίσης λογικό ότι σε μια κοινωνία υπάρχουν διαφορετικές απόψεις ακόμη και για πολύ απλές ερωτήσεις («Πρέπει να επιτρέπεται να καπνίζεις στα εστιατόρια;»). Αυτές οι διαφορετικές απόψεις συχνά απορρίπτονται από τους λαϊκιστές ή υπάρχουν ιδέες ότι οι αντίθετες απόψεις αποτελούν κίνδυνο.

- Εμείς εναντίον των άλλων (καλό εναντίον κακού): Στην αυταρχική ρητορική, η πολιτική περιγράφεται συχνά ως αγώνας «καλού» εναντίον «κακού» («εμείς εναντίον των άλλων»). Οι άνθρωποι που σκέφτονται διαφορετικά πολιτικά αναφέρονται συχνά ως «εχθροί» ή «εχθροί του λαού».

- Απανθρωποποίηση ορισμένων ομάδων: Αυτή η λογική συχνά συνεχίζεται στην απανθρωποποίηση ορισμένων κοινωνικών ομάδων (μετανάστες, πολιτική αντιπολίτευση, ομοφυλόφιλοι, πλούσιοι ή φτωχοί). Ορισμένες ομάδες εξισώνονται ρητορικά με φυσικές καταστροφές («μεταναστευτικά κύματα») ή με ζώα ή ασθένειες («αρουραίοι», «παράσιτα»...).

- Υποκίνηση ή ανοχή βίας: Στην αυταρχική ρητορική, οι πολιτικοί συχνά καλούν ή τουλάχιστον ανέχονται τη βία. Ένα παράδειγμα αυτού, από το πρόσφατο παρελθόν, είναι η ρητορική του Ντόναλντ Τραμπ γύρω από τις ταραχές στο Καπιτώλιο των ΗΠΑ στις 6 Ιανουαρίου («Θα πάμε εκεί και θα είμαι μαζί σας.... Θα σταματήσουμε την κλοπή.»).

- Απονομιμοποίηση των δημοκρατικών θεσμών: Οι δημοκρατικοί θεσμοί συχνά δέχονται άμεση ρητορική επίθεση ή αμφισβητείται η δημόσια αξία τους. Αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη δημιουργία αμφιβολιών σχετικά με τις εκλογικές διαδικασίες, την αναγνώριση άλλων πολιτικών κομμάτων, δικαστικές αποφάσεις ή ακόμη και θεμελιώδη πολιτικά δικαιώματα, όπως η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία του τύπου.

5) Μπορείτε να εμβαθύνετε περαιτέρω την άσκηση εάν το επιθυμείτε. Μια ιδέα θα ήταν να αφήσετε τους συμμετέχοντες να ερευνήσουν μόνοι τους νέα αποσπάσματα, τα οποία στη συνέχεια συζητάτε μαζί με τον ίδιο τρόπο που κάνατε πριν με αυτά από το πρότυπο ανάγνωσης.

Πηγές:

<https://www.mimikama.org/populismus-und-extremismus/>

<https://www.lpb-bw.de/populismus#c69664>

<https://www.tagesanzeiger.ch/wir-werden-dort-hingehen-und-ich-werde-bei-euch-sein-895584003475>

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ "ΑΥΤΑΡΧΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ"

Η εργασία σας: Διαβάστε τα παρακάτω αποσπάσματα. Στη συνέχεια, συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις στην ομάδα σας σχετικά με τα αποσπάσματα:

- Από ποιον πολιτικό πιστεύετε ότι προέρχεται αυτό το απόσπασμα;
- Είναι εντάξει το απόσπασμα ή είναι προβληματικό να πεις κάτι τέτοιο σε μια δημοκρατική χώρα;
- Εάν είναι προβληματικό, γιατί το πιστεύετε;

Απόσπασμα 1: «Φυσικά, πρέπει να απορρυσάνουμε αυτού του είδους τους ανθρώπους».

(Peter Bystrom, Μέλος του Γερμανικού Κοινοβουλίου (AFD) για τον Επίτροπο Ενσωμάτωσης της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, του οποίου η οικογένεια κατάγεται από την Τουρκία.)

Απόσπασμα 2: «Πρέπει να μιλήσουμε, ότι μια δημοκρατία δεν χρειάζεται πλέον να είναι φιλελεύθερη. Πρέπει μόνο να προστατεύσει τη χριστιανική ελευθερία».

(Βίκτορ Όρμπαν, πρωθυπουργός της Ουγγαρίας, κατά τη διάρκεια ομιλίας του σε ουγγρικό θερινό πανεπιστήμιο το 2014)

Απόσπασμα 3: «Αυτή η χώρα είναι η χώρα μας. Δεν είναι εκεί για όλους και δεν μπορεί να είναι εκεί για όλους».

(Ο Μίλος Ζέμαν, πρώην πρόεδρος της Τσεχικής Δημοκρατίας το 2015 κατά τη διάρκεια μιας χριστουγεννιάτικης ομιλίας για τους Σύριους πρόσφυγες, στους οποίους συνιστά να ταξιδέψουν στην πατρίδα τους και να πολεμήσουν τους ισλαμιστές)

Απόσπασμα 4: «Είμαστε οι νέοι Εβραίοι».

(Χάιντς Κρίστιαν Στράχε, πρώην πολιτικός (FPÖ) και αντικαγκελάριος της Αυστρίας το 2012 σχετικά με τη μεταχείριση του κόμματός του, κατά του οποίου υπάρχουν έντονες διαμαρτυρίες εκείνη την εποχή)

Απόσπασμα 5: «Δεν είναι έγκλημα αν χτυπήσεις έναν τσιγγάνο που κλέβει κάτι. Είσαι με το μέρος μου;»

(Ματέο Σαλβίνι, Ιταλός πολιτικός (Λέγκα) και Υπουργός Υποδομών 2015)

Απόσπασμα 6: «Είναι ανάγκη να απελαθούν οι ιερόδουλες φορείς του AIDS, προκειμένου να πάψουν να συνιστούν απειλή για την ελληνική οικογένεια»

(Ανδρέας Λοβέρδος, Υπουργός Υγείας 2011)

Απόσπασμα 7: «Το Ελληνικό αίμα μολύνθηκε! Ανακατεύθηκε πια με Πακιστανικό, Αφγανικό, Ιρανικό, Ιρακινό, Αλβανικό και βάλε...»

(Αμβρόσιος, Μητροπολίτης Καλαβρύτων 2010)

Απόσπασμα 8: «... Ανοίγουν κερκόπορτες για να γεμίζουμε συνεχώς και να αλλοιώσουμε τον πληθυσμό μας [...] αντί να κάνουν pushback, λοιπόν, στους λαθρομετανάστες, κάνουν pushback στους Έλληνες από την Ελλάδα»

(Κυριάκος Βελόπουλος, αρχηγός Ελληνικής Λύσης 2020)

Πηγές:

<https://correctiv.org/faktencheck/politik/2020/02/05/die-meisten-dieser-zitate-stammen-von-afd-politikern-einige-sind-aber-unbelegt/>

<https://www.diepresse.com/5879182/der-giftige-reiz-der-illiberalen-demokratie>

<https://www.zeit.de/politik/ausland/2015-12/migration-tschechien-praesident-zeman-fluechtlinge>

<https://www.derstandard.at/story/1326504047903/standard-bericht-strache-auf-wkr-ball-wir-sind-die-neuen-juden>

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Σε αυτή την ενότητα έχουμε συγκεντρώσει μια σειρά από μεθόδους και προτάσεις διδασκαλίας για τον σχολικό και εξωσχολικό τομέα, οι οποίες ασχολούνται με διαφορετικές πτυχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ευρωπαϊκή πολιτική και την αντανάκλαση των θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών.

Πιθανοί μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- Ενασχόληση με την ευρωπαϊκή ιστορία και την ευρωπαϊκή πολιτική
- Αντιμέτωπιση γεγονότων της ευρωπαϊκής ιστορίας
- Αντιμέτωπιση των θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών
- Ενασχόληση με διάφορους τομείς ευρωπαϊκής πολιτικής

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Ενασχόληση με την ευρωπαϊκή ιστορία και την ευρωπαϊκή πολιτική

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Σημειώσεις, στυλό, φύλλο εργασίας «Ευρωπαϊκό ταξίδι στο χρόνο», κινητό τηλέφωνο ή πρόσβαση στο διαδίκτυο, Ενημερωτικό δελτίο «Ορόσημα για την Ευρώπη»

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 2 έως 4 ατόμων. Κάθε ομάδα παίρνει δύο ή περισσότερα κομμάτια χαρτιού συν στυλό και ένα κομμένο πρότυπο «Ευρωπαϊκό ταξίδι στο χρόνο».

Συμβουλή 1: Κόψτε το φύλλο εργασίας σε 3 μέρη και εξάγετε μόνο το πρώτο μέρος των ερωτήσεων στον πρώτο γύρο, μετά το δεύτερο μέρος στον δεύτερο κ.λπ.

Συμβουλή 2: Εάν θέλετε να αφιερώσετε λιγότερο χρόνο σε αυτήν την άσκηση, μπορείτε επίσης να εξάγετε μόνο ένα ή δύο μέρη του φύλλου εργασίας και να τα δουλέψετε στη συνέχεια.

2) Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να απαντήσουν στις ερωτήσεις του φύλλου εργασίας «Ευρωπαϊκό ταξίδι στο χρόνο» σε γύρους και δώστε στις μικρές ομάδες αρκετό χρόνο για να τις δουλέψουν στους αντίστοιχους γύρους (5 έως 15 λεπτά, ανάλογα με τη δυναμική και την ομάδα).

3) Μόλις όλες οι μικρές ομάδες συμπληρώσουν τα φύλλα εργασίας τους, μπορείτε να επεξεργαστείτε τα βασικά ευρήματα στη σύνοδο ολομέλειας χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες κατευθυντήριες ερωτήσεις:

- Πώς έχουν αλλάξει οι πολιτικές προκλήσεις στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από το παρελθόν; Ποιες προκλήσεις αντιμετώπισε με επιτυχία η Ευρώπη (η ΕΕ) και πώς συνέβη αυτό;

Συμβουλή 3: Εάν οι ομάδες δυσκολεύονται να γράψουν τα πράγματα, ή εναλλακτικά ως προετοιμασία για αυτήν την άσκηση, μπορείτε να μοιράσετε το φύλλο εργασίας «Ορόσημα για την Ευρώπη» στην ολομέλεια.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ»

Εργασία 1: Τώρα κάνουμε ένα μικρό ταξίδι στο χρόνο. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποια χρονιά γεννήθηκαν οι παππούδες σας; Σημειώστε τα έτη γέννησης εδώ:
- Πώς ήταν η Ευρώπη τότε;
- Ποιες προκλήσεις, προβλήματα ή φόβους για το μέλλον είχαν να αντιμετωπίσουν οι παππούδες σας στα νιάτα τους ή πολλοί άλλοι άνθρωποι εκείνη την εποχή; Γράψτε τις 2 έως 3 πιο σημαντικές προκλήσεις εδώ.
- Πώς έχουν αναπτυχθεί οι προκλήσεις ή οι φόβοι με την πάροδο του χρόνου; Υπήρξαν λύσεις για αυτό; Αν ναι, γράψτε τα εν συντομία (μπορείτε επίσης να κάνετε κάποια έρευνα στο Διαδίκτυο).

Εργασία 2: Τώρα ταξιδεύουμε πιο μακριά στο χρόνο. Απαντήστε στις επόμενες ερωτήσεις:

- Ποια χρονιά γεννήθηκαν οι γονείς σας; Σημειώστε τα έτη γέννησης εδώ:
- Πώς ήταν η Ευρώπη τότε;
- Ποιες προκλήσεις, προβλήματα ή φόβους για το μέλλον είχαν να αντιμετωπίσουν οι γονείς σας στα νιάτα τους ή πολλοί άλλοι άνθρωποι εκείνη την εποχή; Γράψτε τις 2 έως 3 πιο σημαντικές προκλήσεις εδώ.
- Πώς έχουν αναπτυχθεί οι προκλήσεις ή οι φόβοι με την πάροδο του χρόνου; Υπήρξαν λύσεις για αυτό; Αν ναι, γράψτε τα εν συντομία (μπορείτε επίσης να κάνετε κάποια έρευνα στο Διαδίκτυο).

Εργασία 3: Τώρα φτάνουμε στον τελευταίο γύρο του ταξιδιού μας στο χρόνο. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις

- Παρακαλώ γράψτε τα δικά σας χρόνια γέννησης εδώ.
- Ποιες προκλήσεις, προβλήματα ή φόβους για το μέλλον έχετε να αντιμετωπίσετε μόνοι σας; Καταγράψτε τις 2 έως 3 πιο σημαντικές προκλήσεις εδώ.
- Κάντε ένα ταξίδι περίπου 10 με 20 χρόνια στο μέλλον. Φανταστείτε ότι τα προβλήματα και οι προκλήσεις που περιγράψατε νωρίτερα λύνονται ξαφνικά. Σκεφτείτε τι συνέβη για αυτό ή πώς μοιάζει ο κόσμος γύρω σας στον οποίο λύνονται οι φόβοι σας για το μέλλον.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ «ΟΡΟΣΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ» (ΕΠΙΛΟΓΗ)

-1945: Η Γερμανία παραδίδεται στις 8 Μαΐου. Τον Σεπτέμβριο του 1945, οι δύο πρώτες ατομικές βόμβες πέφτουν στην Ιαπωνία. 60 έως 80 εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στον πόλεμο. Αυτό καθιστά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο τον πόλεμο με τον μεγαλύτερο αριθμό θυμάτων στην ιστορία της ανθρωπότητας.

-1946: Ο Βρετανός πρωθυπουργός Ουίνστον Τσόρτσιλ ζητά την ίδρυση των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης.

- 1951: Ιδρύεται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα από τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Βέλγιο, την Ολλανδία και το Λουξεμβούργο με σκοπό την από κοινού ρύθμιση αυτού του σημαντικού τομέα για την πολεμική οικονομία.
- 1957: «Συνθήκες της Ρώμης»: Δημιουργούνται δύο νέοι οργανισμοί στις συνθήκες: Δημιουργείται η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) με στόχο την οργάνωση μιας κοινής αγοράς μεταξύ των χωρών μελών. Ιδρύεται ο οργανισμός ΕΥΡΑΤΟΜ για την από κοινού ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας και για την κοινή επιστημονική έρευνα στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας.
- 1968: Κατάργηση όλων των εσωτερικών δασμών μεταξύ των χωρών της ΕΟΚ.
- 1973: Διεύρυνση της ΕΟΚ με την προσχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ιρλανδίας και της Δανίας. Ο αριθμός των κρατών μελών αυξάνεται από έξι σε εννέα. Η Νορβηγία απορρίπτει την ένταξη σε δημοψήφισμα.
- 1979: Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται άμεσα για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 1979
- 1981: Η Ελλάδα εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα την 1η Ιανουαρίου 1981. Μετά την πτώση της στρατιωτικής δικτατορίας και την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974, πληροί τα κριτήρια ένταξης.
- 1986: Τον Ιανουάριο, η Ισπανία και η Πορτογαλία προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Από εδώ και στο εξής, οι άνθρωποι μιλούν για την «Ευρώπη των Δώδεκα».
- 1989: «Πτώση του Τείχους του Βερολίνου»: Ειρηνικές διαδηλώσεις καταργούν σταδιακά τον διαχωρισμό Ανατολικής και Δυτικής Γερμανίας. Το λεγόμενο «Σιδηρούν Παραπέτασμα», δηλαδή ο αυστηρός πολιτικός διαχωρισμός Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης, φτάνει στο τέλος του.
- 1992: Συνθήκη του Μάαστριχτ: Υπάρχουν πλέον ενιαίοι κανόνες για την ιθαγένεια της ΕΕ, την επιθυμία δημιουργίας ενός κοινού νομίσματος και μιας κοινής ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.
- 1995: Η Φινλανδία, η Αυστρία και η Σουηδία προσχωρούν στην ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται πλέον από 15 μέλη. Τίθεται σε ισχύ η «Συμφωνία Σένγκεν». Καταργούνται οι έλεγχοι θεωρήσεων και καθίσταται δυνατή η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της ΕΕ.
- 2002: Το ευρώ εισάγεται ως κοινό νόμισμα σε 12 χώρες της ΕΕ
- 2004: Προσχώρηση της Εσθονίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβακίας, της Σλοβενίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Ουγγαρίας και της Κύπρου. Η ΕΕ έχει πλέον 25 κράτη μέλη.
- 2007: Η Βουλγαρία και η Ρουμανία προσχωρούν στην ΕΕ. Η Ένωση έχει πλέον 27 κράτη μέλη.
- 2010: «Κρίση του ευρώ» μετά την οικονομική κρίση του 2008. Τα πακέτα βοήθειας και τα μέτρα λιτότητας επηρεάζουν κυρίως χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία.
- 2013: Η Κροατία εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- 2015: «Κρίση ασύλου» στην ΕΕ. Πάνω από 2 εκατομμύρια μετανάστες έφτασαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2015 και το 2016, σημαντικά περισσότεροι από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια.
- 2016: Ψηφοφορία για το Brexit: Τον Ιούνιο του 2016, η πλειοψηφία των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου (51%) ψηφίζει υπέρ της αποχώρησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- 2020: Το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 2022: Η Ρωσία επιτίθεται στρατιωτικά στην Ουκρανία. Η Ουκρανία υποβάλλει αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ λίγες ημέρες μετά την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας.

- 2023: Η Κροατία γίνεται η 20ή χώρα που υιοθετεί το ευρώ.

Πηγές:

https://learning-corner.learning.europa.eu/eu-timeline_de#/years/1901

<https://www.diplomatie.gouv.fr/de/landerinformationen/europa/deutschland/neuigkeiten/article/handschlag-zwischen-francois-mitterrand-und-helmut-kohl-die-kulissen-eines>

<https://www.strasbourg-europe.eu/die-wichtigsten-etappen-des-aufbaus-der-europaeischen-union/>

ΜΕΘΟΔΟΣ "EU-QUIZ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Παιγνιώδης εξέταση του θέματος της Ευρώπης

- Απαιτούμενος χρόνος: 10 έως 20 λεπτά

- Υλικό: Κόκκινες και πράσινες κάρτες, Πρότυπο ανάγνωσης EUQuiz

Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Κάντε ένα κουίζ με την ομάδα σχετικά με το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ολομέλεια. Για να το κάνετε αυτό, χωριστείτε σε ομάδες των 2 ή 3 ατόμων η καθεμία. Κάθε ομάδα λαμβάνει μια κόκκινη και μια πράσινη κάρτα.

2) Τώρα διαβάστε μερικές δηλώσεις από το «Υπόδειγμα κουίζ της ΕΕ». Οι ομάδες καλούνται να μαντέψουν εάν η δήλωση είναι αληθής (πράσινη κάρτα) ή ψευδής (κόκκινη κάρτα). Εάν είναι απαραίτητο, μπορείτε να παράσχετε γενικές πληροφορίες σχετικά με την αντίστοιχη δήλωση.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ "EU- QUIZ"

Δήλωση: Η σημαία της ΕΕ έχει 27 αστέρια.

Λύση: Λάθος.

Επεξήγηση: Η σημαία έχει 12 αστέρια. Ο αριθμός των αστεριών δεν έχει καμία σχέση με τον αριθμό των κρατών μελών της ΕΕ. Υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουν ευρωπαϊκές αξίες όπως η ενότητα, η αλληλεγγύη και η αρμονία, γι' αυτό και τα αστέρια ήταν τοποθετημένα σε κύκλο.

Πηγές:

https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/flag_de

Δήλωση: Η Αυστρία ήταν η πρώτη χώρα στην Ευρώπη όπου επετράπη σε νέους 16 και 17 ετών να ψηφίσουν.

Σωστή λύση .

Αιτιολόγηση: Από το 2008, οι νέοι ηλικίας 16 και 17 ετών έχουν επίσης τη δυνατότητα να ψηφίζουν στην Αυστρία. Κατά τα άλλα, αυτή η επιλογή είναι διαθέσιμη μόνο για άτομα κάτω των 18 ετών στην Ελλάδα και τη Μάλτα εντός της ΕΕ. Στην Ελλάδα στα 17, στη Μάλτα ήδη στα 16. Στην Ελλάδα, το Βέλγιο και την Αυστρία, οι 16χρονοι επιτρέπεται να ψηφίζουν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε περιφερειακό επίπεδο, άλλες χώρες έχουν επίσης δικαίωμα ψήφου εν μέρει στην ηλικία των 16 ετών.

Πηγές:

https://youth.europa.eu/get-involved/democratic-participation/what-age-should-one-be-able-vote-elections_de

<https://taz.de/Parlamentswahl-in-Griechenland/!5931994/>

https://de.wikipedia.org/wiki/Griechisches_Parlament#Wahlsystem

Δήλωση: Το Βατικανό δεν μπορεί να ενταχθεί στην ΕΕ επειδή δεν είναι δημοκρατικό κράτος.

Λύση: Σωστή.

Εξήγηση: Ο Πάπας κυβερνά απόλυτα στο Βατικανό, ώστε να μπορεί να καθορίζει όλους τους νόμους μόνος του και να τους εκτελεί. Το Βατικανό δεν είναι μέρος της ΕΕ. Αν και έχει δικά της κέρματα ευρώ, δεν μπορεί να ενταχθεί στην ΕΕ επειδή δεν πληροί τα κριτήρια για το κράτος δικαίου. Στο Βατικανό, οι πολίτες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Ωστόσο, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου αποτελούν επιτακτική προϋπόθεση για την προσχώρηση στην ΕΕ («κριτήρια της Κοπεγχάγης»).

Πηγές:

<https://osteuropa.lpb-bw.de/kopenhagener-kriterien>

Δήλωση: Εάν ψηφίσω άκυρα στις ευρωεκλογές, βλάπτω τα άλλα εκλεγμένα κοινοβουλευτικά κόμματα.

Λύση: Λάθος.

Επεξήγηση: Η ψήφος σας έχει τότε θετική επίδραση στην προσέλευση των ψηφοφόρων. Ωστόσο, δεν επηρεάζει το τελικό αποτέλεσμα, διότι οι έδρες που θα κατανεμηθούν καθορίζονται μόνο από τις έγκυρες ψήφους. Έτσι, το εκλογικό αποτέλεσμα παραμένει το ίδιο.

Πηγές:

www.derstandard.at/1242317026211/wenn-waehler-weiss-waehlen

Δήλωση: Όλοι οι πολίτες της ΕΕ επιτρέπεται να ταξιδεύουν μέσω της χώρας τους χωρίς ταυτότητα.

Λύση: Λάθος.

Επεξήγηση: Ως πολίτης της ΕΕ, είστε ελεύθεροι να ταξιδεύετε και να διαμένετε στις διάφορες χώρες της ΕΕ. Ωστόσο, το αν πρέπει να έχετε μαζί σας δελτίο ταυτότητας αποφασίζεται από τους νόμους των διαφόρων χωρών της ΕΕ.

Πηγές:

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/entry-exit/eu-citizen/index_de.htm

Δήλωση: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες.

Λύση: Λάθος.

Επεξήγηση: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει την έδρα του στο Στρασβούργο (Γαλλία). Τα περίπου 700 μέλη του κοινοβουλίου εργάζονται εκεί. Άλλα σημαντικά θεσμικά όργανα της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Επιτροπή της ΕΕ ή το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεδριάζουν και εργάζονται στις Βρυξέλλες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι Βρυξέλλες αναφέρονται επανειλημμένα ως πρωτεύουσα της ΕΕ.

Πηγές:

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/entry-exit/eu-citizen/index_de.htm

Δήλωση: Η ΕΕ απασχολεί περίπου 500.000 δημόσιους υπαλλήλους.

Λύση: Λάθος.

Εξήγηση: Η Ευρωπαϊκή Ένωση απασχολεί από 30.000 έως 50.000 άτομα. Συγκριτικά, αυτό είναι σημαντικά μικρότερο από το f.e. των δημοσίων υπαλλήλων στην Αυστρία (=150.000 δημόσιοι υπάλληλοι, 9 εκατομμύρια κάτοικοι). Στην Αυστρία και σε πολλές άλλες χώρες, οι δημόσιοι υπάλληλοι περιλαμβάνουν επίσης δασκάλους σε δημόσια σχολεία, αστυνομικούς ή εργαζόμενους στον τομέα της υγείας.

Πηγές:

<https://www.diepresse.com/592250/mythos-5-wien-hat-mehr-beamte-als-die-eu-in-bruessel>

Δήλωση: Οι Βρυξέλλες είναι η μεγαλύτερη πόλη της ΕΕ.

Λύση: Λάθος.

Εξήγηση: Η μεγαλύτερη πόλη της ΕΕ είναι το Βερολίνο με περίπου 3,8 εκατομμύρια κατοίκους, μπροστά από τη Μαδρίτη και τη Ρώμη. Οι Βρυξέλλες έχουν μόνο περίπου 200.000 κατοίκους

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_gr%C3%B6%C3%9Ften_St%C3%A4dte_der_Europ%C3%A4ischen_Union

Δήλωση: Το Βερολίνο είναι η μεγαλύτερη πόλη της Ευρώπης.

Λύση: Λάθος.

Εξήγηση: Η Κωνσταντινούπολη έχει περίπου 15 εκατομμύρια κατοίκους, με μέρος της πόλης να βρίσκεται γεωγραφικά στην ασιατική πλευρά της Κωνσταντινούπολης. Η Μόσχα και το Λονδίνο βρίσκονται αποκλειστικά σε ευρωπαϊκό έδαφος και έχουν σημαντικά περισσότερους κατοίκους από το Βερολίνο.

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_gr%C3%B6%C3%9Ften_St%C3%A4dte_Europas

Δήλωση: Υπάρχουν 5 επίσημες γλώσσες στην ΕΕ.

Λύση: Λάθος.

Επεξήγηση: Υπάρχουν 24 επίσημες γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσφέρουν στους πολίτες μιας χώρας το δικαίωμα να επικοινωνούν με τις κρατικές αρχές σε αυτές τις γλώσσες, για παράδειγμα για να υποβάλλουν αιτήσεις, να κάνουν ερωτήσεις ή να λαμβάνουν έγγραφα σε αυτή τη γλώσσα από το κράτος.

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Amtssprachen_der_Europ%C3%A4ischen_Union

Δήλωση: Το Λουξεμβούργο είναι η μόνη χώρα στην ΕΕ όπου οι γυναίκες κερδίζουν περισσότερα από τους άνδρες.

Λύση: Σωστή.

Επεξήγηση: Κατά μέσο όρο στην ΕΕ, το μισθολογικό χάσμα μεταξύ γυναικών και ανδρών μειώθηκε από 16 % σε 13 % μεταξύ 2015 και 2022. Στο Λουξεμβούργο, οι γυναίκες κερδίζουν κατά μέσο όρο 2 τοις εκατό περισσότερα από τους άνδρες. Σε όλες τις άλλες χώρες, οι γυναίκες κερδίζουν λιγότερα (όταν εργάζονται στον ίδιο κλάδο και με τα ίδια προσόντα).

Πηγές:

<https://www.destatis.de/Europa/DE/Thema/Bevoelkerung-Arbeit-Soziales/Arbeitsmarkt/GenderPayGap.html>

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση γεγονότων της ευρωπαϊκής ιστορίας, προβληματισμός σχετικά με τις θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 40 λεπτά

- Υλικό: Κινητό τηλέφωνο ή πρόσβαση στο διαδίκτυο ή έντυπες εικόνες "Καρτ ποστάλ από την Ευρώπη", πίνακας σεμιναρίου και στυλό (ή μαυροπίνακας και κιμωλία ή λευκός πίνακας), σημειώσεις και στυλό, Padlet-Link "Καρτ ποστάλ από την Ευρώπη"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Χωρίστε μικρές ομάδες των 2 έως 4 ατόμων. Οι μικρές ομάδες λαμβάνουν στυλό και χαρτιά. Στο χαρτί, τους λέτε να συμπληρώσουν την εξής πρόταση: «Αυτό σημαίνει η Ευρώπη για μένα...» Οι μικρές ομάδες μπορούν να ονομάσουν ένα ή περισσότερα πράγματα που σημαίνει η Ευρώπη για εσάς.

2) Στη συνέχεια, η μικρή ομάδα θα πρέπει να κοιτάξει μια σειρά από τυπωμένα πρότυπα «Καρτ ποστάλ από την Ευρώπη» και να σκεφτούν μαζί εάν μία από τις επιλεγμένες καρτ ποστάλ συμβολίζει «τυπικά ευρωπαϊκά» πράγματα ή αξίες για ομάδες.

Συμβουλή 1: Μπορείτε είτε να εκτυπώσετε τις καρτ ποστάλ για τις μικρές ομάδες είτε να τις παρουσιάσετε στις ομάδες ψηφιακά.

Συμβουλή 2: Μια ψηφιακή έκδοση όλων των καρτ ποστάλ μπορείτε να βρείτε στο πρόγραμμα Padlet μέσω του ακόλουθου συνδέσμου: <https://padlet.com/sapereaudeat/postcards-from-europa-english-tool-kit-visible-past-txrzvoo1m7xabfd>

3) Τώρα μπορείτε να συλλέξετε τα αποτελέσματα των μικρών ομάδων στην ολομέλεια. Για να το κάνετε αυτό, αφήστε τις μικρές ομάδες να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους. Στη συνέχεια, μπορείτε να δημιουργήσετε μαζί με τους συμμετέχοντες έναν νοητικό χάρτη με τίτλο «Ευρωπαϊκές Αξίες», ο οποίος συνοψίζει τα ευρήματά τους.

4) Μπορείτε να επεκτείνετε την άσκηση δίνοντας τελικά στις μικρές ομάδες το καθήκον να αναζητήσουν τη δική τους εικόνα που συμβολίζει τις τυπικές ευρωπαϊκές αξίες και να τις μοιραστούν με την ομάδα.

ΠΡΟΣΘΕΤΟ PADLET "ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ"

Πληροφορίες: Πιθανές φωτογραφίες για την άσκηση μπορείτε να βρείτε μέσω του συνδέσμου padlet εδώ:

<https://padlet.com/sapereaudeat/postcards-from-europa-english-tool-kit-visible-past-txrzvoo1m7xabfd>

Σημείωση Πνευματικά δικαιώματα:Wikimedia και Pixabay (όλες οι εικόνες).

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ" (ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΚΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ)

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση διαφορετικών ευρωπαϊκών τομέων πολιτικής

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Χαρτιά, στυλό, πρότυπο «Ευρωπαϊκά θέματα», πρόσβαση στο Διαδίκτυο

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Δημιουργία διαλόγου υπέρ και κατά για διάφορα θέματα ευρωπαϊκής πολιτικής. Για να το κάνετε αυτό, χωρίστε την ομάδα σε δύο ή περισσότερες μικρές ομάδες, ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων. Στη συνέχεια, επιλέξτε μία ή περισσότερες καθοριστικές ερωτήσεις για τη συζήτηση από το πρότυπο «Θέματα για την Ευρώπη».

2) Οι μικρές ομάδες χωρίζονται σε μια ομάδα «υπέρ» και μια ομάδα «κατά» για κάθε ένα από τα θέματα. Στη συνέχεια, οι ομάδες έχουν περίπου 10 έως 20 λεπτά για να βρουν όσο το δυνατόν περισσότερα επιχειρήματα υπέρ (υπέρ της ομάδας) ή κατά (αντίθετη ομάδα) ενός επιλεγμένου ζητήματος. Κάθε επιχειρήμα πρέπει να γραφτεί σε ένα επιπλέον κομμάτι χαρτί. Οι ομάδες μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν το Διαδίκτυο για να ερευνήσουν τα επιχειρήματα.

3) Στη συνέχεια, δύο μικρές ομάδες (μία ομάδα υπέρ και μία ομάδα κατά η καθεμία για το ίδιο θέμα) ξεκινούν τη συζήτηση. Όλες οι ομάδες που δεν είναι αυτή τη στιγμή με τη σειρά τους παρακολουθούν τη συζήτηση ως αντικειμενικό κοινό. Μια ομάδα (υπέρ ή κατά) επιτρέπεται να ξεκινήσει και να παρουσιάσει ένα από τα επιχειρήματά της. Τα επιχειρήματα είναι πάντα ευδιάκριτα στο κοινό. Η δεύτερη ομάδα έχει τώρα το καθήκον να αντιδράσει στο επιχειρήμα που προβάλλεται βρίσκοντας ένα αντεπιχείρημα και στη συνέχεια φέρνοντας ένα άλλο επιχειρήμα, στο οποίο η άλλη ομάδα υποτίθεται ότι αντιδρά τώρα με ένα αντεπιχείρημα κ.λπ. Η συζήτηση ολοκληρώνεται όταν και οι δύο ομάδες έχουν ανταλλάξει όλα τα επιχειρήματα.

4) Μπορείτε να ολοκληρώσετε την άσκηση με τις ακόλουθες κατευθυντήριες ερωτήσεις:

- Ποια ομάδα είχε αντικειμενικά τα καλύτερα επιχειρήματα;
- Ποιο επιχείρημα λειτούργησε καλύτερα από την πλευρά των υπέρ και ποιο από την πλευρά των κατά;
- Ποιες τεχνικές συζήτησης έχουν χρησιμοποιηθεί από τις ομάδες;
- Πώς θα μπορούσε να μοιάζει ένας συμβιβασμός μεταξύ της ομάδας υπέρ και κατά, (=Μια πολιτική λύση που λαμβάνει υπόψη τα διαφορετικά επιχειρήματα);

ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ»

Θέμα 1: Πρέπει η ΕΕ να συνεργαστεί με αυταρχικές χώρες για να περιορίσει τη μετανάστευση προς την Ευρώπη; (Ναι/Όχι)

Θέμα 2: Πρέπει να υπάρχει κοινός ευρωπαϊκός στρατός; (Ναι/Όχι)

Θέμα 3: Πρέπει να καταργηθεί η αρχή της ομοφωνίας στις ευρωπαϊκές αποφάσεις; (Ναι/Όχι)

Θέμα 4: Πρέπει η ΕΕ να απαγορεύσει οριστικά τις ψηφιακές πλατφόρμες που διαδίδουν τακτικά ψευδείς πληροφορίες και μίσος στο διαδίκτυο; (Ναι/Όχι)

Θέμα 5: Πρέπει να επιτρέπεται στην αστυνομία ή στις υπηρεσίες πληροφοριών να παρακολουθούν υπηρεσίες messenger όπως το WhatsApp ή το Telegram σε περίπτωση κινδύνου σοβαρού εγκλήματος; (Ναι/Όχι)

Θέμα 6: Πρέπει να επιτρέπεται στους νέους από την ηλικία των 16 ετών να ψηφίζουν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ; (Ναι/Όχι)

Θέμα 7: Πρέπει να υπάρξει πανευρωπαϊκή απαγόρευση της χρήσης πυρηνικής ενέργειας; (Ναι/Όχι)

Θέμα 8: Πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική στρατιωτική θητεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τους νέους και τις νέες; (Ναι/Όχι)

Θέμα 9: Πρέπει η ΕΕ να επιβάλλει οικονομικά μέτρα/εμπάργκο εναντίον κρατών που παραβιάζουν συστηματικά και μαζικά τα δικαιώματα του ανθρώπου; Πρέπει να αποβάλλονται από διεθνείς διοργανώσεις, αθλητικές, καλλιτεχνικές, εμπορικές, τα κράτη αυτά;

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

Σε αυτή την ενότητα, έχουμε συλλέξει μια σειρά από μεθόδους και προτάσεις διδασκαλίας για τον σχολικό και εξωσχολικό τομέα, οι οποίες ασχολούνται με διάφορα στοιχεία των θεμάτων της πολιτικής και των μέσων ενημέρωσης, των ψευδών ειδήσεων και των αφηγήσεων συνωμοσίας.

Πιθανοί μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- Αναγνώριση της κεντρικής λειτουργίας διαφορετικών ροών μέσων και πληροφοριών
- Αντιμετώπιση ψευδών ειδήσεων
- Προώθηση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας
- Εξέταση ψευδών ειδήσεων και αφηγήσεων συνωμοσίας
- Αντιμετώπιση των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας του Τύπου

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΙΣΤΟΡΙΚΑ FAKE NEWS"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση ψευδών ειδήσεων, προώθηση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Πρόσβαση στο Διαδίκτυο, Έντυπες εικόνες από το Padlet "Ιστορικά Fake News", Padlet "Επίλυση Ιστορικών Ψευδών Ειδήσεων", Γενικές Πληροφορίες "Ιστορικά Fake News"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (2 έως 4 άτομα). Κάθε ομάδα λαμβάνει τώρα μια τυπωμένη εικόνα από το padlet "Ιστορικές ψευδείς ειδήσεις". Οι συμμετέχοντες καλούνται να μαντέψουν πώς συνδέεται αυτή η εικόνα με το θέμα των ψευδών ειδήσεων. Οι μικρές ομάδες επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για την έρευνά τους.

2) Αφήστε τις μικρές ομάδες να παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους και, εάν είναι απαραίτητο, δώστε στις ομάδες βοήθεια και απαραίτητες πρόσθετες πληροφορίες, χρησιμοποιώντας τις βασικές πληροφορίες «ιστορικές ψευδείς ειδήσεις».

3) Τώρα συγκεντρώστε τις πληροφορίες που είπατε και κάντε μια συνεδρία καταγισμού ιδεών με τίτλο «Γιατί οι άνθρωποι δημιουργούν ή διαδίδουν ψεύτικες ειδήσεις;». Ανατρέξτε επίσης στα παραδείγματα των φωτογραφιών και των ιστοριών που συζητήθηκαν προηγουμένως.

4) Τέλος, ασχοληθείτε με το ερώτημα πώς να εντοπίσετε ψεύτικες ειδήσεις. Μπορείτε να το κάνετε ξανά με τη μορφή μιας συνεδρίας καταγισμού ιδεών ή ενός νοητικού χάρτη.

Συμβουλή: Σε κάθε περίπτωση, επισημάνετε διαφορετικούς ιστότοπους ελέγχου γεγονότων σε αυτό το σημείο. Χωρίς βοήθεια, είναι συχνά αδύνατο για ένα άτομο να εντοπίσει διαφορετικές ψεύτικες ειδήσεις.

Σύνδεσμος για το padlet "Ιστορικά FakeNews": <https://padlet.com/sapereaudeat/historical-fake-news-english-tool-kit-visible-past-kq685xpckapb2te5>

Σύνδεσμος για τη λύση Padlet "Ιστορικές ψευδείς ειδήσεις": <https://padlet.com/sapereaudeat/solution-historical-fake-news-tool-kit-visible-past-english-g8oz8et6yhj0za>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ "ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ"

Εικόνα 1: Τέρας (1934)

Γενικές πληροφορίες: Εδώ και πολύ καιρό, υπάρχει μια φήμη ότι ένα τέρας του νερού ζει σε μια λίμνη της Σκωτίας (Loch Ness). Μια διάσημη φωτογραφία που δείχνει ένα υποτιθέμενο τέρας του νερού είναι ένας από τους κύριους λόγους που δικαιολογεί τη διαφημιστική εκστρατεία γύρω από τη «Νέσι». Όμως η φωτογραφία είναι ψεύτικη: Η φωτογραφία τραβήχτηκε και διαδόθηκε δημόσια από τον γνωστό Βρετανό γιατρό Robert Wilson. Πολλοί άνθρωποι πίστευαν στην αυθεντικότητα της εικόνας εδώ και χρόνια. Αλλά στο τέλος, ο Wilson είχε πει στον θετό γιο του, έναν κατασκευαστή μοντέλων, να φτιάξει ένα «μίνι τέρας» με ένα υποβρύχιο παιχνίδι ως βάση πριν το φωτογραφίσει. Η ιστορία της πλαστογραφίας δεν ήρθε στο φως μέχρι τη δεκαετία του 1990.

Πηγές:

<https://www.photoscala.de/2007/10/03/wie-das-beruehmteste-nessie-foto-gefaelscht-wurde>

<https://www.welt.de/kmpkt/article246571294/Loch-Ness-Theorie-widerlegt-warum-Nessie-doch-kein-Aal-sein-koennte.html>

Εικόνα 2: Σελήνη (1835)

Γενικές πληροφορίες: Τον 19ο αιώνα, υπήρχε μεγάλος ενθουσιασμός για την επιστήμη στις ΗΠΑ. Η αμερικανική εφημερίδα «The New York Sun» ανέφερε το 1835 ότι ο αστρονόμος John Herschel είχε ανακαλύψει ένα νέο είδος, τους λεγόμενους «ανθρώπους νυχτερίδες», μέσω ενός νέου τύπου τηλεσκοπίου στο φεγγάρι. Η εφημερίδα απεικόνισε την ανακάλυψη με τα σχέδια που παρουσιάζονται. Με την ιστορία των «ανθρώπων νυχτερίδων», η κυκλοφορία της εφημερίδας έφτασε στα ύψη και οι «άνθρωποι νυχτερίδες που ζουν στο φεγγάρι» ήταν στα χείλη όλων. Μόλις λίγες μέρες αργότερα η εφημερίδα ανακοίνωσε ότι η ιστορία ήταν ψεύτικη. Αυτή η απάτη έμεινε στην ιστορία των ψεύτικων ειδήσεων ως η «Φάρσα της Μεγάλης Σελήνης».

Πηγές:

<https://www.deutschlandfunk.de/der-great-moon-hoax-geburtsstunde-der-fake-news-100.html>

https://de.wikipedia.org/wiki/Great_Moon_Hoax

Εικόνα 3: Πρόεδρος 2 (1865)

Γενικές πληροφορίες: Ο Αβραάμ Λίνκολν ήταν ένας από τους σημαντικότερους προέδρους των Ηνωμένων Πολιτειών (1861-1865). Η θητεία του ήταν κατά τη διάρκεια του Αμερικανικού Εμφυλίου Πολέμου. Μια γνωστή φωτογραφία πορτρέτου του παραποιήθηκε: Ένας φωτογράφος τοποθέτησε το κεφάλι του Λίνκολν στο σώμα του Τζον Καλχούν, ενός άλλου πολιτικού εκείνη την εποχή. Η παραποιημένη φωτογραφία δημοσιεύτηκε μετά τη δολοφονία του Λίνκολν, επίσης επειδή υπήρχαν λίγες «προεδρικές» και επίσημες φωτογραφίες του αείμνηστου Προέδρου Λίνκολν εκείνη την εποχή.

Πηγές:

<https://www.pocket-lint.com/de-de/software/news/adobe/140252-30-beruhmte-photoshop-und-bearbeitete-bilder-aus-allen-epochen/>
<https://iconicphotos.wordpress.com/2010/04/24/lincoln-calhoun-composite/>

Εικόνα 4: Πρόεδρος 1 (2002)

Γενικές πληροφορίες: Αυτή η εικόνα δείχνει τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ Τζορτζ Μπους Τζούνιορ να επισκέπτεται ένα σχολείο, την ημέρα που συνέβη η 9/11. Ωστόσο, η εικόνα είναι προϊόν επεξεργασίας: Ο πρόεδρος κρατούσε σωστά το βιβλίο στα χέρια του. Η επεξεργασμένη εικόνα χρησιμοποιήθηκε συχνά ως απόδειξη για να δείξει ότι ο πρόεδρος δεν ήταν ιδιαίτερα έξυπνος.

Πηγές:

<https://www.pocket-lint.com/de-de/software/news/adobe/140252-30-beruhmte-photoshop-und-bearbeitete-bilder-aus-allen-epochen/>
<https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/learning/students/pop/articles/11imag.html>

Εικόνα 5: Σημαία (1945)

Γενικές πληροφορίες: Η εικόνα δείχνει στρατιώτες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής να υψώνουν μια σημαία των ΗΠΑ στην Ιαπωνία στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Προορίζεται να συμβολίσει τη νίκη των Ηνωμένων Πολιτειών επί των αντιπάλων του πολέμου στην Ιαπωνία. Ωστόσο, η φωτογραφία έχει αναδημιουργηθεί από τον φωτογράφο. Τη στιγμή που τραβήχτηκε η φωτογραφία, οι Η.Π.Α. ήταν ήδη εκεί για 3 ώρες και είχαν ήδη νικήσει τους αντιπάλους τους. Ωστόσο, ο φωτογράφος θεώρησε ότι η υψωμένη αρχική σημαία ήταν πολύ μικρή και είχε στηθεί μια πολύ μεγαλύτερη.

Πηγές:

<https://www.spiegel.de/fotostrecke/manipulierte-bilder-fotostrecke-107186.html>
https://de.wikipedia.org/wiki/Raising_the_Flag_on_Iwo_Jima

Εικόνα 6: Πρόεδρος 3 (2023)

Γενικές πληροφορίες: Αυτή η εικόνα δείχνει μια εικόνα των τότε ΗΠΑ Πρόεδρος Τζο Μπάιντεν. Η φωτογραφία υπάρχει πραγματικά. Ο Μπάιντεν έπεσε σε αεροδρόμιο το καλοκαίρι του 2023. Με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης, ωστόσο, πάνες ακράτειας ενσωματώθηκαν στην εικόνα. Η παραποιημένη εικόνα κοινοποιήθηκε ευρέως και σχολιάστηκε ως υποτιθέμενη απόδειξη της σωματικής αδυναμίας του Τζο Μπάιντεν.

Πηγές:

<https://www.watson.ch/digital/spass/322844798-diese-ki-fotos-haben-uns-2023-schockiert-und-verbluefft-alles-fake>

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΕΩΡΙΩΝ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Εξέταση χαρακτηριστικών ψευδών ειδήσεων και αφηγήσεων συνωμοσίας

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 50 λεπτά

- Υλικό: Σημειώσεις, στυλό, μαυροπίνακας, λευκός πίνακας, Πρότυπο ανάγνωσης "Conspiracybingo"

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Ξεκινήστε την άσκηση με μια συνεδρία καταϊγισμού ιδεών με θέμα «Χαρακτηριστικά των θεωριών συνωμοσίας». Κρατήστε σημειώσεις σε έναν πίνακα ή στον μαυροπίνακα.

Συμβουλή 1: Βεβαιωθείτε ότι αναφέρονται τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία κατά τη διάρκεια της συνεδρίας καταϊγισμού ιδεών:

- Καλό και κακό: Οι θεωρίες συνωμοσίας χωρίζονται έντονα σε καλό και κακό. Οι κακοί είναι συνήθως εκείνοι που υποτίθεται ότι κάνουν μυστικές συμφωνίες στο παρασκήνιο και έχουν πολύ κακές προθέσεις (χρήματα, κάνουν ζημιά στην κοινωνία).

- Δυσπιστία: Η δυσπιστία προς τις επίσημες δηλώσεις, τους κρατικούς θεσμούς και διαδικασίες όπως τα πολιτικά κόμματα, οι εκλογές, τα δικαστήρια κ.λπ. είναι συνήθως υψηλή μεταξύ των ανθρώπων που πιστεύουν σε αφηγήσεις συνωμοσίας.

- Ελευθερία από γεγονός/επιμονή στη δική του γνώμη: Μια πραγματική συζήτηση με ανθρώπους που πιστεύουν σε αφηγήσεις συνωμοσίας είναι συχνά δύσκολη ή καθόλου αδύνατη. Τα γεγονότα αρνούνται («όλα είναι χειραγωγημένα») ή δέχεται προσωπική επίθεση («είσαι σε συνεννόηση μαζί τους»).

- Χωρίς συμπτώσεις: Οι άνθρωποι που πιστεύουν σε θεωρίες συνωμοσίας συχνά αρνούνται την ύπαρξη συμπτώσεων και υποπεύονται ένα μυστικό σχέδιο πίσω από όλα τα μικρά και μεγάλα γεγονότα στον κόσμο.

- Επικάλυψη με εξτρεισμό-λαϊκισμό-αντισημιτικές αφηγήσεις: Οι θεωρίες συνωμοσίας συχνά επικαλύπτονται με λαϊκιστικές και εξτρεμιστικές ιδεολογίες. Όλες αυτές οι αφηγήσεις χωρίζουν τον κόσμο και τους άλλους ανθρώπους σε σχήματα καλού-κακού ή φίλου-εχθρού. Πολύ συχνά υπάρχουν επίσης στοιχεία αντισημιτισμού στις θεωρίες συνωμοσίας. Πολλές θεωρίες συνωμοσίας βασίζονται σε μια υποτιθέμενη «εβραϊκή παγκόσμια συνωμοσία» που πρέπει να καταπολεμηθεί.

Συμβουλή 2: Ο όρος «θεωρίες συνωμοσίας» έχει πρόσφατα επικριθεί στη βιβλιογραφία επειδή ο όρος «θεωρία» προέρχεται στην πραγματικότητα από την επιστήμη, όπου η λογική και η διαψευσιμότητα των δηλώσεων παίζουν στοιχειώδη ρόλο. Ως εκ τούτου, γίνεται όλο και περισσότερος λόγος για «αφήγηση συνωμοσίας», παρά για «θεωρίες συνωμοσίας».

2) Τώρα χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα χρειάζεται κομμάτια χαρτιού και στυλό. Οι ομάδες έχουν τώρα το καθήκον να γράψουν 10 κωδικές λέξεις σε ένα κομμάτι χαρτί, οι οποίες εμφανίζονται συχνά σε θεωρίες συνωμοσίας ή ψεύτικες ειδήσεις.

3) Μόλις οι ομάδες είναι έτοιμες, διαβάστε επιλεγμένες λέξεις από το πρότυπο "ConspiracyLotto". Ζητείται από την ομάδα να σημειώσει τους όρους που διαβάσατε δυνατά στη σύνοδο της Ολομέλειας και βρίσκονται επίσης στο χαρτί της δικής της μικρής ομάδας. Η ομάδα που μάντεψε πρώτη πέντε ή σημείωσε σωστά πέντε από τις λέξεις στο χαρτί της είναι η νικήτρια και επιτρέπεται να φωνάξει δυνατά «Μπίνγκο».

4) Στις μικρές ομάδες ανατίθεται τώρα ένα νέο καθήκον: Τους ζητείται να δημιουργήσουν τη δική τους αφήγηση συνωμοσίας απαντώντας στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποια είναι η ομάδα των συνωμοτών;

- Ποια είναι η κακή πρόθεση των συνωμοτών;

- Σε ποιες παλιές εικόνες, προκαταλήψεις ή κώδικες βασίζεται η αφήγησή σας;

- Τι παράλογα στοιχεία υπάρχουν για την αφήγηση συνωμοσίας σας;

5) Οι μικρές ομάδες έχουν περίπου 10 έως 15 λεπτά για να αναπτύξουν μια αντίστοιχη αφήγηση συνωμοσίας.

6) Οι θεωρίες συνωμοσίας που αναπτύχθηκαν παρουσιάζονται τώρα στην ολομέλεια από τις διάφορες ομάδες.

7) Ολοκληρώστε τη μέθοδο με μια συνεδρία καταιγισμού ιδεών σχετικά με το ερώτημα: «Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε θεωρίες συνωμοσίας;»

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ "CONSPIRACY BINGO"

Αυτοί οι όροι εμφανίζονται συχνά σε θεωρίες συνωμοσίας:

Chemtrails – MainstreamMedia – Ψεύτης Τύπος – Ελίτ – HAARP – Μετανάστευση – Επίπεδη Γη – Σαύρες – Έλεγχος του Νου – Νέα Παγκόσμια Τάξη (NWO) – Illuminati – Ελευθεροτέκτονες – Rothschilds – Rockefeller – Gates – Παγκοσμιοποιητές – 9/11 – Συνωμοσία – Βιολογικά Όπλα – Νοημοσύνη – Εβραίοι – Παγκόσμια Κυριαρχία – Συνωμοσία – Αποκάλυψη – Μαριονέτες – Εμβολιασμός – Μικροτσιπ – Βαθύ Κράτος – Αδενοχρώμιο – Σατανάς –

Γλωσσάρι όρων και θεωριών συνωμοσίας

Chemtrails: ανεξήγητες λευκές ουρές (chemtrails) στον ουρανό

HAARP: Το πειραματικό πρόγραμμα HAARP (High-frequency Active Auroral Research Program) αποτελεί εργαλείο χειραγώγησης καιρικών φαινομένων και η χρήση του σχετίζεται με τα πρόσφατα κύματα πυρκαγιών και πλημμύρων στην χώρα

Αδενοχρώμιο: Μια ομάδα ιδιαίτερα ευκατάστατων ανθρώπων αποσπούν τη χημική ουσία αδενοχρώμιο από νεκρά ή ζωντανά παιδιά είτε ως φάρμακο για τον κορωνοϊό, ή ως "ελιξήριο" της νεότητας.

Μέθοδος «Στοιχεία των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας του Τύπου»

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας του Τύπου

- Απαιτούμενος χρόνος: 40 έως 60 λεπτά

- Υλικό: Σημειώσεις, στυλό, μαυροπίνακας, φύλλο εργασίας «Αναγνώριση αξιόπιστων πληροφοριών», πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Ξεκινήστε έναν καταιγισμό ιδεών με θέμα τα μέσα ενημέρωσης και την ελευθερία του Τύπου. Στην ολομέλεια, καθένας από τους συμμετέχοντες καλείται να ονομάσει εν συντομία την πρώτη λέξη που του έρχεται στο μυαλό όταν σκέφτεται την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και του Τύπου. Συλλέγετε αυτόν τον πρώτο συσχετισμό των συμμετεχόντων σε έναν μαυροπίνακα ή σε έναν πίνακα.

2) Οι συμμετέχοντες πρέπει τώρα να χωριστούν σε μικρές ομάδες (2 έως 4 άτομα). Ο καθένας πρέπει να επιλέξει ένα άτομο από μια δεδομένη ομάδα που συνδέεται με το θέμα της ελευθερίας του Τύπου. Μέσω διαδικτυακής έρευνας, οι ομάδες θα πρέπει στη συνέχεια να απαντήσουν στις ακόλουθες 2 ερωτήσεις:

- Πώς συνδέεται το άτομο με το θέμα της ελευθερίας της γνώμης και της ελευθερίας του Τύπου;

- Ποιο σημαντικό στοιχείο της ελευθερίας της γνώμης και της ελευθερίας του Τύπου μας δείχνει η ιστορία αυτού του ατόμου;

Συμβουλή 1: Παρακάτω θα βρείτε μια λίστα με τα κατάλληλα άτομα και ομάδες για το θέμα. Φυσικά, μπορείτε να επιλέξετε και άλλες κατάλληλες βιογραφίες. Προσθέστε πρόσωπα που συνδέονται, θετικά ή αρνητικά, με την ελευθερία του Τύπου.

Πιθανοί άνθρωποι για έρευνα: Σίλβιο Μπερλουσκόνι – Μαξ Σρεμς – Γιαν Κούτσιακ – Τζεφ Μπέζος – Ιλάρια Άλπι – Κώστας Βαξεβάνης – Ευάγγελος Μαρινάκης – Έλον Μασκ – Θανάσης Κουκάκης – Ρεπόρτερ χωρίς Σύνορα

Γλωσσάρι / πληροφορίες:

Ο Maximilian Schrems (γεν. 1987) είναι Αυστριακός ακτιβιστής, δικηγόρος και συγγραφέας, ο οποίος έγινε γνωστός για τις εκστρατείες του κατά του Facebook για παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής.

Ο Κούτσιακ ήταν ο πρώτος δημοσιογράφος που δολοφονήθηκε στη Σλοβακία μετά την ανεξαρτησία της.

Η Ιλάρια Άλπι (1961 –1994) ήταν Ιταλίδα δημοσιογράφος που δολοφονήθηκε στο Μογκαντίσου της Σομαλίας, μαζί με τον εικονολήπτη της Μιράν Χροβάτιν.

3) Στη συνέχεια, οι μικρές ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους για τους διαφορετικούς ανθρώπους (βιογραφίες ανθρώπων) στην ολομέλεια.

Συμβουλή 2: Ειδικότερα, η αρχή της ελευθερίας της γνώμης έχει συχνά παρεξηγηθεί τα τελευταία χρόνια. Η ελευθερία της γνώμης δεν σημαίνει δικαίωμα κάποιου στα «δικά του γεγονότα» και επίσης δεν σημαίνει δικαίωμα να μην αναφέρεται η δική του γνώμη από τα γεγονότα. Αρχικά, η ελευθερία της γνώμης εισήχθη ως δικαίωμα των πολιτών έναντι της κρατικής καταστολής. Εν συντομία, διατυπώνεται το ρητό: «Η δημοκρατία ευδοκιμεί στην ελευθερία της γνώμης, αλλά καταρρέει με την ελευθερία των γεγονότων».

4) Στο δεύτερο μέρος της άσκησης, οι συμμετέχοντες μπορούν να σχηματίσουν νέες μικρές ομάδες. Οι ομάδες υποτίθεται ότι σκέφτονται εν συντομία "5 κριτήρια αξιόπιστης πληροφόρησης". Οι μικρές ομάδες γράφουν αυτά τα κριτήρια σε ένα κομμάτι χαρτί (5 έως 10 λεπτά).

5) Τώρα συλλέγετε τα αποτελέσματα όλων των μικρών ομάδων σε έναν μαυροπίνακα ή έναν πίνακα.

6) Οι ίδιες μικρές ομάδες θα πρέπει τώρα να επιλέξουν ένα ή δύο άρθρα μέσω ενημέρωσης της επιλογής τους χρησιμοποιώντας το κινητό ή το φορητό υπολογιστή τους. Αν έχουν βρει αντίστοιχα άρθρα, θα πρέπει να βαθμολογήσουν αυτά τα άρθρα με βάση τα δικά τους "κριτήρια για σοβαρές πληροφορίες", τα οποία όρισαν προηγουμένως. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να το κάνουν αυτό κατά προτίμηση με βάση ένα σύστημα βαθμολόγησης (0 έως 10 βαθμοί).

Συμβουλή 3: Εναλλακτικά, μπορείτε να ετοιμάσετε μόνοι σας κατάλληλα άρθρα στα μέσα ενημέρωσης (1-2 ανά μικρή ομάδα), τα οποία στη συνέχεια θα μοιράσετε στους συμμετέχοντες και θα τους αφήσετε να τα βαθμολογήσουν.

7) Στη συνέχεια, οι μικρές ομάδες παρουσιάζουν τα επιλεγμένα άρθρα τους και την αξιολόγησή τους για τα άρθρα με βάση τα κριτήριά τους.

«ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΠΡΙΝ ΤΟ ΚΑΤΕΒΑΣΟΥΝ»: ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΝΟΜΩΣΙΑΣ ΚΑΙ FAKE NEWS ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Να εντοπίσετε σε ποια κατασκευασμένα στοιχεία βασίζονται οι ακόλουθες ψευδείς ειδήσεις. Πώς έχει παραποιηθεί η πραγματικότητα και τι εκμεταλλεύεται ο πομπός για να γίνει πιστευτή η «κατασκευασμένη αλήθεια»;

Επιδόματα, διαμερίσματα, «μενού ξενοδοχείου» – Τα fake news Πλεόρρη

Πηγή: <https://wearesolomon.com/el/mag/format-el/reportaz/epidomata-diamerismata-menu-xenodoxeiu-ta-fake-news-plevri/>

Ακροδεξιά fake news: δεν ζήτησαν πρόσφυγες να φύγει ο Λεωνίδας από τις Θερμοπύλες

Πηγή: <https://wearesolomon.com/el/mag/format-el/reportaz/akrodeksia-fake-news-den-zhthsan-prosfyges-na-fygei-o-leonidas-apo-tis-thermopyles/>

ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΑΛΛΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ "ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ"

Εργασία 1: Σκεφτείτε πώς να διακρίνετε τις σοβαρές από τις μη σοβαρές πληροφορίες. Γράψτε τουλάχιστον πέντε χαρακτηριστικά σοβαρών ειδήσεων εδώ

Κριτήριο 1:

Κριτήριο 2:

Κριτήριο 3:

Κριτήριο 4:

Κριτήριο 5:

Εργασία 2: Τώρα επιλέξτε δύο άρθρα από διαφορετικά μέσα. Στη συνέχεια, βαθμολογήστε τα με βάση τα παραπάνω κριτήρια με βαθμολογία από 0 έως 10 (=10 πολύ σοβαρό, 0= εντελώς αμφίβολο).

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ, ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΜΝΗΜΗΣ

Σε αυτή την ενότητα, έχουμε συλλέξει μια σειρά από μεθόδους και διδακτικές προτάσεις για τον σχολικό και εξωσχολικό τομέα, οι οποίες ασχολούνται με διάφορες πτυχές της διαμαρτυρίας, της αντίστασης, αλλά και με διαφορετικές κουλτούρες μνήμης.

Πιθανοί μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- Ευαισθητοποίηση των διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων και των διαφορετικών αναγκών τους
- Ενσυναίσθηση με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες
- Αναστοχασμός για τις δικές του κοινωνικές ουτοπίες και έννοιες δικαιοσύνης
- Αντιμετώπιση των θεμάτων διαμαρτυρίας και αντίστασης
- Γνώση για ιστορικά κινήματα διαμαρτυρίας και διαφορετικές μορφές αντίστασης
- Αντιμετώπιση της κουλτούρας της μνήμης

ΜΕΘΟΔΟΣ "Η ΔΙΚΑΙΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Ενσυναίσθηση με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, προβληματισμός για τις δικές του κοινωνικές ουτοπίες και ιδέες δικαιοσύνης

- Απαιτούμενος χρόνος: 35 έως 60 λεπτά

- Υλικό: Κόψτε κάρτες ρόλων "Ένα βήμα παραπέρα" (βλ. προηγούμενη άσκηση), φύλλο εργασίας "Η δίκαιη κοινωνία", μαυροπίνακα, flipchart ή λευκό πίνακα

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Ξεκινήστε την άσκηση με μια σύντομη συνεδρία καταιγισμού ιδεών στην ολομέλεια. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συμπληρώσουν τη φράση «Για μένα, δικαιοσύνη σημαίνει...» Σημειώστε τις διαφορετικές ιδέες της δικαιοσύνης σε έναν πίνακα σεμιναρίου ή στον πίνακα.

2) Τώρα σχηματίστε μικρές ομάδες (2 έως 5 άτομα). Ζητήστε τους να φανταστούν ότι μια καλή νεράιδα έρχεται και εκπληρώνει τις επιθυμίες των συμμετεχόντων για μια δίκαιη κοινωνία σύμφωνα με τις ιδέες τους. Οι συμμετέχοντες έχουν τώρα το καθήκον να φανταστούν αυτή τη δίκαιη κοινωνία με συγκεκριμένους όρους. Για να το κάνουν αυτό λαμβάνουν το φύλλο εργασίας «Η Δίκαιη Κοινωνία» και το συμπληρώνουν.

Συμβουλή: Μπορείτε επίσης να συντομεύσετε το φύλλο εργασίας «Η Δίκαιη Κοινωνία» ή να το προσαρμόσετε σύμφωνα με τις ιδέες σας.

3) Οι συμμετέχοντες έχουν πλέον αρκετό χρόνο (15 έως 20 λεπτά) για να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας. Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα των μικρών ομάδων θα παρουσιαστούν στην ολομέλεια.

4) Προαιρετικά, μπορείτε να συνεχίσετε την άσκηση εδώ. Για να το κάνετε αυτό, στείλτε τους συμμετέχοντες πίσω στις ίδιες μικρές ομάδες όπως πριν. Στη συνέχεια, αναθέστε στις ομάδες 2 έως 3 κάρτες ρόλων από την άσκηση πριν από την κλήση "Ένα βήμα παραπέρα". Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες καλούνται να συζητήσουν τις ακόλουθες 3 ερωτήσεις:

- Πώς η δίκαιη κοινωνία, όπως τη φανταζόσασταν πριν (= στο φύλλο εργασίας «Η δίκαιη κοινωνία») αλλάζει τις ζωές των ανθρώπων στις κάρτες ρόλων;
- Τι θα βελτιώνει ή θα χειροτέρευε συγκεκριμένα για τους διαφορετικούς ανθρώπους στις κάρτες ρόλων, εάν πραγματοποιηθεί η δίκαιη κοινωνία σας;

5) Τέλος, ρίξτε μια ματιά στη συνεδρία καταιγισμού ιδεών «Για μένα δικαιοσύνη σημαίνει...» στην αρχή αυτής της άσκησης. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν η άσκηση έχει αλλάξει κάτι στην αντίληψή τους για τη δικαιοσύνη. Αν ναι, μπορείτε να προσθέσετε νέες ιδέες στον καταιγισμό ιδεών «Για μένα, δικαιοσύνη σημαίνει...» Εάν είναι δυνατόν, χρησιμοποιήστε ένα νέο χρώμα (= στυλό σεμιναρίου διαφορετικού χρώματος ή διαφορετικό χρώμα κιμωλίας μαυροπίνακα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «Η ΔΙΚΑΙΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Εργασία: Φαντάσου ότι μια από τις μεγαλύτερες επιθυμίες σου εκπληρώνεται. Κλείνεις τα μάτια σου και όταν τα ανοίγεις ξανά, η κοινωνία γύρω σου έχει αλλάξει. Τώρα ζεις σε μια «δίκαιη κοινωνία» όπως τη φαντάζεσαι και την επιθυμείς. Κοίταξε γύρω σου και σκέψου πώς μοιάζει αυτή η κοινωνία με συγκεκριμένους όρους. Απάντησε στις ερωτήσεις σε αυτό το φύλλο εργασίας

Ερώτηση 1: Πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να πηγαίνουν στο νηπιαγωγείο ή να μένουν στο σπίτι με την οικογένειά τους;

Ερώτηση 2: Πόσο καιρό πρέπει να έχουν οι μαθητές για να πάνε στο σχολείο;

Ερώτημα 3ο: Τι είδους στήριξη πρέπει να λαμβάνουν οι οικογένειες από το κράτος;

Ερώτημα 4ο: Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν οι οικογένειες για να λάβουν στήριξη από το κράτος;

Ερώτημα 5ο: Πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική κοινωνική θητεία για τους άνδρες, τις γυναίκες ή και για τα δύο; (Αν ναι, πόσο καιρό πρέπει να διαρκέσει η πολιτική θητεία;)

Ερώτημα 6ο: Πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική στρατιωτική θητεία για άνδρες, γυναίκες ή και για τα δύο; (Αν ναι, πόσο καιρό πρέπει να διαρκέσει;)

Ερώτηση 7: Πρέπει η πρόσβαση στα πανεπιστήμια να είναι δωρεάν;

Ερώτηση 8: Πρέπει να επιτρέπεται στους φοιτητές να σπουδάζουν στα πανεπιστήμια για όσο διάστημα θέλουν;

Ερώτημα 9ο: Πρέπει οι άνεργοι να λαμβάνουν κρατική ενίσχυση; (Αν ναι, πόσα πρέπει να πάρουν;)

Ερώτηση 10: Πρέπει να υπάρχει κατώτατος μισθός ρυθμιζόμενος από το κράτος;

Ερώτημα 11ο: Πρέπει οι αιτούντες άσυλο να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας; (Εάν ναι, υπό ποιες προϋποθέσεις;)

Ερώτημα 12ο: Τα ζευγάρια που παντρεύονται πρέπει να λαμβάνουν οικονομικά ή άλλα οφέλη από το κράτος; (Αν ναι, ποιες;)

Ερώτηση 13: Πρέπει να επιτρέπεται στα ομόφυλα ζευγάρια να παντρεύονται;

Ερώτημα 14ο: Πρέπει οι εταιρείες να υποχρεούνται να κρατάνε τις γυναίκες μετά την εγκυμοσύνη; (Αν ναι, για πόσο καιρό θα πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να το κάνουν;)

Ερώτηση 15: Σε ποια ηλικία πρέπει οι άνθρωποι να συνταξιοδοτούνται τακτικά;

Ερώτηση 16: Πρέπει τα άτομα που φροντίζουν τους άρρωστους συγγενείς τους στο σπίτι να λαμβάνουν κρατική υποστήριξη (Εάν ναι, πώς πρέπει να μοιάζει;)

Ερώτηση 17: Πρέπει να υπάρχει φόρος κληρονομιάς; (Αν ναι, πόσο υψηλός πρέπει να είναι;)

Η αγωγή του πολίτη έχει να κάνει με το να μαθαίνεις για την πολιτική και την κοινωνία στην οποία ζεις ή στην οποία θέλεις να ζήσεις. Η αγωγή του πολίτη σάς επιτρέπει να κατανοήσετε πώς ζούμε μαζί ως ανθρώπινα όντα και ποιες ευκαιρίες έχουμε για να συμμετάσχουμε σε αυτήν την κοινωνία και να την αλλάξουμε σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τα ιδανικά μας.

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Προβληματισμός σχετικά με τα θέματα διαμαρτυρίας και αντίστασης, γνώση για διαφορετικά ιστορικά κινήματα διαμαρτυρίας ή μορφές αντίστασης.

- Απαιτούμενος χρόνος: 25 έως 40 λεπτά

- Υλικό: Cut-out "Μελέτες περίπτωσης διαμαρτυρίας", Padlet "Χάρτης διαμαρτυρίας", μαυροπίνακας, flipchart ή λευκός πίνακας, πρόσβαση στο διαδίκτυο, προβολέας

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Ξεκινήστε την άσκηση με μια σύντομη συνεδρία καταιγισμού ιδεών, που ασχολείται με το ερώτημα «Ποιες μορφές διαμαρτυρίας και πολιτικής συμμετοχής γνωρίζετε;». Γράψτε τις δηλώσεις των συμμετεχόντων σε ένα flipchart ή έναν πίνακα.

2) Στη συνέχεια, χωρίστε την ομάδα σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες και βγάλτε διαφορετική "Μελέτη περίπτωσης "Διαμαρτυρίας" για κάθε ομάδα. Προσκαλέστε τις ομάδες να χρησιμοποιήσουν το παράδειγμά τους για να συζητήσουν τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Είναι κατάλληλη η διαμαρτυρία στην ιστορία σας;
- Ποιες άλλες μορφές διαμαρτυρίας ή πολιτικής συμμετοχής μπορείτε να σκεφτείτε για την κατάσταση που περιγράφεται;
- Αυτή η ιστορία είναι πραγματική. Μπορείτε να μαντέψετε πού και πότε έγινε;

3) Οι ομάδες θα πρέπει στη συνέχεια να παρουσιάσουν την υπόθεσή τους (ιστορία) στις άλλες ομάδες και να μοιραστούν τις απαντήσεις που βρήκαν.

4) Τέλος, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε έναν προβολέα για να δείξετε το padlet "Χάρτης Διαμαρτυρίας". Αυτό το padlet συγκεντρώνει όλες τις περιπτώσιολογικές μελέτες, συμπεριλαμβανομένων των εξηγήσεων των ιστορικών τους συνθηκών.

Συμβουλή: Εάν μετατρέψετε τον σύνδεσμο padlet σε κωδικό QR και τον εκτυπώσετε, οι συμμετέχοντες μπορούν να έχουν πρόσβαση στο padlet απευθείας μέσω των κινητών τους τηλεφώνων.

Σύνδεσμος Padlet "Χάρτης Διαμαρτυρίας": <https://padlet.com/sapereaudeat/stories-of-protest-visible-past-english-tlmr3spydwul876n>

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ "ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ"

Εργασία: Επιλέξτε μία από τις ιστορίες διαμαρτυρίας που περιγράφονται παρακάτω. Κατόπιν, συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Είναι κατάλληλη η διαμαρτυρία στην ιστορία σας;
- Ποιες άλλες μορφές διαμαρτυρίας ή πολιτικής συμμετοχής μπορείτε να σκεφτείτε για την κατάσταση που περιγράφεται;
- Αυτή η ιστορία είναι πραγματική. Μπορείτε να μαντέψετε πού και πότε έγινε;

Ιστορία 1: Σχολική απεργία

Ανησυχία των διαδηλωτών: Η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει αυξηθεί απότομα τα τελευταία χρόνια. Για πολλούς, ιδιαίτερα για τους νέους, αυτό προκαλεί ανησυχία. Οι νέοι αναρωτιούνται αν η γη θα παραμείνει κατοικήσιμη γι' αυτούς στο μέλλον. Η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει ήδη οδηγήσει σε αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων όπως οι καταιγίδες και οι πλημμύρες τα τελευταία χρόνια.

Μορφή διαμαρτυρίας: Η διαμαρτυρία υποστηρίζεται από πολλούς νέους, συμπεριλαμβανομένων μαθητών. Μια κεντρική μορφή διαμαρτυρίας είναι η διεξαγωγή διαδηλώσεων κατά τη διάρκεια των σχολικών ωρών και έτσι η παραβίαση της υποχρεωτικής φοίτησης στα σχολεία.

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία βασίζεται στο κίνημα διαμαρτυρίας «FridaysforFuture» με επικεφαλής την Γκρέτα Τούνμπεργκ (Σουηδία, από το 2018)

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Fridays_for_Future#Geschichte

<https://www.dw.com/de/fridays-for-future-schulschw%C3%A4nzer-oder-retter-des-klimas/a-48074255>

<https://www.deutschlandfunkkultur.de/schule-schwaenzen-fuer-fridays-for-future-warum-der-100.html>

Ιστορία 2: Πίνακες ζωγραφικής

Ανησυχία των διαδηλωτών: Μια συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα στη χώρα, δεν έχει δικαίωμα ψήφου αν και ζει και εργάζεται στη χώρα για μεγάλο χρονικό διάστημα

Μορφή διαμαρτυρίας: Εκτός από τις μεγάλες συγκεντρώσεις, μια τακτική αυτής της ομάδας διαμαρτυρίας είναι να διακόπτει τις ομιλίες πολιτικών εντός και εκτός κοινοβουλίου μέσω αποδοκιμασιών και μεγάλων αφισών. Πολλοί υποστηρικτές του κινήματος διαμαρτυρίας τιμωρούνται από την αστυνομία. Αντί να πληρώσουν το πρόστιμό τους,

ωστόσο, πολλοί από τους διαδηλωτές προτιμούν να πάνε στη φυλακή για μια εναλλακτική ποινή φυλάκισης για να επιστήσουν την προσοχή στην κατάστασή τους και στην έλλειψη δικαιώματος ψήφου. Ακολουθούν περαιτέρω δράσεις διαμαρτυρίας, οι άνθρωποι κάνουν απεργία πείνας και οι διαδηλωτές αλυσοδέονται μπροστά από το κτίριο του κοινοβουλίου. Επιπλέον, διάσημοι πίνακες σε μουσεία καταστρέφονται με μαχαίρια από τους διαδηλωτές

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία βασίζεται στην ομάδα για τα δικαιώματα των γυναικών «Σουφραζέτες», η οποία τράβηξε την προσοχή πάνω της με μια μεγάλη ποικιλία δράσεων διαμαρτυρίας στη Μεγάλη Βρετανία (από το 1890 περίπου).

Πηγές:

<https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/277333/die-suffragetten/>

<https://de.wikipedia.org/wiki/Suffragetten>

<https://www.nzz.ch/feuilleton/kunst-im-visier-der-aktivisten-die-suffragetten-machten-es-vor-ld.1710559>

Ιστορία 3: Εστιατόρια

Ανησυχία των διαδηλωτών: Μια πληθυσμιακή ομάδα στη χώρα απαιτεί περισσότερα δικαιώματα από τους πολιτικούς. Μέχρι στιγμής, η ομάδα έπρεπε να χρησιμοποιεί τα δικά της μέσα μεταφοράς, τα δικά της εστιατόρια και τα δικά της εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ ήταν διαχωρισμένη από την πλειοψηφική κοινωνία.

Μορφή διαμαρτυρίας: Εκτός από τις μεγάλες συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας και τις αγωγές στο δικαστήριο, η πληγείσα ομάδα χρησιμοποιεί μια διαφορετική μορφή αντίστασης: Για παράδειγμα, μπλοκάρουν τα δημόσια λεωφορεία. Επιπλέον, οι λεγόμενες «καθιστικές διαμαρτυρίες» οργανώνονται σε εστιατόρια: Οι διαδηλωτές κάθονται σε εστιατόρια που στην πραγματικότητα τους απαγορεύεται να εισέλθουν και στη συνέχεια αρνούνται να φύγουν.

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία συνδέεται με την ανάπτυξη του κινήματος για τα πολιτικά δικαιώματα στις ΗΠΑ από το 1950 περίπου και μετά.

Πηγές:

<https://de.wikipedia.org/wiki/B%C3%BCrgerrechtsbewegung>

Ιστορία 4: Σημαία

Ανησυχία των διαδηλωτών: Μια ομάδα διαδηλωτών είναι ενάντια στη νέα κυβέρνηση στη χώρα, η οποία πιστεύουν ότι καταπιέζει πολλούς ανθρώπους στη χώρα.

Μορφή διαμαρτυρίας: μια μυστική δράση, οι διαδηλωτές σκαρφαλώνουν σε σημαντικές στέγες και μνημεία της χώρας, όπου κρέμονται επίσημες κυβερνητικές σημαίες. Αφαιρούν τις σημαίες και τοποθετούν τις δικές τους σημαίες.

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία βασίζεται στην ομάδα διαμαρτυρίας γύρω από τον Μανώλη Γλέζο και τον Απόστολο Σάντα στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1940, μεταξύ άλλων. Εκείνη την εποχή, η Ελλάδα είχε πρόσφατα καταληφθεί από τους Γερμανούς ναζί. Μεταξύ άλλων, οι δυο τους ανεβαίνουν στην καλά φυλασσόμενη Ακρόπολη της Αθήνας. Εκεί αφαιρούν τη σημαία με τη σβάστικα και τοποθετούν την ελληνική σημαία.

Πηγές:

<https://www.nytimes.com/2020/04/01/world/europe/manolis-glezos-dead.html>

https://de.wikipedia.org/wiki/Manolis_Glezos

Ιστορία 5: Λουλούδια και δεξαμενές

Ανησυχία των διαδηλωτών: Υπάρχουν διαμαρτυρίες κατά της αυταρχικής κυβέρνησης στη χώρα. Ξεκινά ένα στρατιωτικό πραξικόπημα, κατά το οποίο πολυάριθμοι ένοπλοι στρατιώτες και τανκς αρχίζουν να καταλαμβάνουν δημόσιους χώρους. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο ο στρατός θέλει να διώξει την αυταρχική κυβέρνηση.

Μορφή διαμαρτυρίας: Οι διαδηλωτές οργανώνουν ένα μπουκέτο λουλούδια. Αρχίζουν να περπατούν στους πύργους των στρατιωτών και των τανκς και αρχίζουν να βάζουν τα λουλούδια στις κάννες των τουφεκιών τους.

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία βασίζεται στην Επανάσταση των Γαρυφάλων τον Απρίλιο του 1974 στην Πορτογαλία. Σύμβολο της επανάστασης είναι η σερβιτόρα, Celeste Caeiro. Ήταν η πρώτη που σκέφτηκε να χρησιμοποιήσει λουλούδια ως μορφή διαμαρτυρίας. Μερικά γαρίφαλα, όπου ακριβώς εκεί στο εστιατόριο Celestes λόγω ενός πάρτι γενεθλίων. Η Celeste Caeiro τα πήρε και άρχισε να τα βάζει στα τουφέκια των στρατιωτών. Πολλοί άλλοι άνθρωποι την ακολούθησαν και έκαναν το ίδιο. Επίσης, λόγω αυτής της μορφής δράσης, αυτό το επεισόδιο στην Πορτογαλία φέρει τον τίτλο «Επανάσταση των Γαρυφάλων», που ξεκίνησε την αρχή ενός εκδημοκρατισμού στη χώρα.

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Celeste_Caeiro

Ιστορία 6: Βενζίνη

Ανησυχία των διαδηλωτών: Οι τιμές των καυσίμων έχουν αυξηθεί κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια. Λόγω ενός νέου οικολογικού φόρου, που εισήχθη από την κυβέρνηση στις αρχές του έτους, οι τιμές των καυσίμων συνεχίζουν να αυξάνονται. Πολλοί άνθρωποι που εξαρτώνται από το αυτοκίνητο ιδιωτικά ή οδηγούν αυτοκίνητο για δουλειά (όπως οι οδηγοί φορτηγών) υφίστανται οικονομική πίεση ως αποτέλεσμα.

Μορφή διαμαρτυρίας: Εκτός από μια διαδικτυακή αναφορά κατά των αυξημένων τιμών των καυσίμων, υπάρχουν εκκλήσεις για διαμαρτυρίες και αποκλεισμούς δρόμων, για παράδειγμα σε βενζινάδικα ή σε διάφορες πόλεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτές οι ενέργειες, στις οποίες συμμετέχουν περισσότερα από 10.000 άτομα, οδηγούν επίσης σε εμπρησμούς και βίαιες ταραχές κατά αστυνομικών.

Πραγματική ιστορία πίσω από αυτό: Η ιστορία βασίζεται στις διαμαρτυρίες του κινήματος των κίτρινων γιλέκων στη Γαλλία (από το 2018).

Πηγές:

<https://de.wikipedia.org/wiki/Gelbwestenbewegung#Verlauf>

<https://www.tagesschau.de/ausland/gelbwesten-faq-101.html>

<https://de.wikipedia.org/wiki/Gelbwestenbewegung#Verlauf>

ΜΕΘΟΔΟΣ "ΠΩΣ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΘΥΜΟΜΑΣΤΕ;"

- Θέματα και παιδαγωγικοί στόχοι: Αντιμετώπιση της κουλτούρας της μνήμης

- Απαιτούμενος χρόνος: 30 έως 40 λεπτά

- Υλικό: πίνακας σεμιναρίου και στυλό (εναλλακτικά μαυροπίνακας ή λευκός πίνακας), φύλλο εργασίας, " Πώς θέλουμε να θυμόμαστε;".

- Οδηγίες (βήμα προς βήμα):

1) Στην αρχή, κάντε μια σύντομη συνεδρία καταγισμού ιδεών για να μπίτε στο θέμα και κάντε την ακόλουθη ερώτηση στην ομάδα: «Τι είδους δημόσια μνημεία γνωρίζετε;». Γράψτε τα σχόλια της ομάδας σε έναν πίνακα ή σεμινάριου.

2) Τώρα σχηματίζονται ζευγάρια ή μικρές ομάδες (3 έως 4 άτομα). Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα φύλλο εργασίας "Πώς θέλουμε να θυμόμαστε;" και το συμπληρώνει.

3) Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν μεταξύ τους στην ολομέλεια.

Συμβουλή: Μπορείτε επίσης να αναπτύξετε αυτή τη μέθοδο σε μια πιο καλλιτεχνική-δημιουργική κατεύθυνση. Για παράδειγμα, βάζοντας τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν μικρά έργα τέχνης, ποιήματα ή συνθήματα για νέα μνημεία ή για διαφορετικούς δημόσιους χώρους.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ "ΠΩΣ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΘΥΜΟΜΑΣΤΕ;"

Εργασία: Διαβάστε τα παραδείγματα που ασχολούνται με την κουλτούρα της μνήμης σε διάφορες χώρες. Στη συνέχεια, απαντήστε στις δύο ερωτήσεις στο τέλος του φύλλου εργασίας.

Παράδειγμα 1: Σιδηροδρομικός σταθμός της Μπολόνια (Ιταλία)

Τι συνέβη: Το 1980, μια τρομοκρατική επίθεση συνέβη στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό της Μπολόνια. Μια ωρολογιακή βόμβα κρυμμένη σε μια βαλίτσα εξερράγη σε μια κατάμεστη αίθουσα αναμονής του σιδηροδρομικού σταθμού. Η έκρηξη κατέστρεψε τη δυτική πτέρυγα του κτιρίου του σταθμού και προκάλεσε ζημιές σε ένα ολόκληρο τρένο. Η επίθεση σκότωσε 85 ανθρώπους και τραυμάτισε περισσότερους από 200. Μετά από χρόνια ερευνών, ωστόσο, αποδείχθηκε ότι οι δράστες ήταν νεοφασίστες που διατηρούσαν επαφές με την ιταλική στρατιωτική υπηρεσία πληροφοριών. Στόχος της επίθεσης ήταν να σπείρει τον φόβο και την ανασφάλεια, να δικαιολογήσει ένα κλίμα καταπίεσης, αλλά και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την εγκαθίδρυση ενός αυταρχικού καθεστώτος. Η επίθεση εξακολουθεί να είναι η πιο σοβαρή τρομοκρατική επίθεση στην Ιταλία από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Πώς θυμόμαστε : Η επίθεση έγινε στις 2 Αυγούστου 1980 στις 10:25 π.μ. Έκτοτε, το ρολόι του σταθμού έχει ρυθμιστεί στις 10:25 π.μ., την ακριβή ώρα της έκρηξης. Τα κατεστραμμένα μέρη του κτιρίου ξαναχτίστηκαν, αλλά το πάτωμα του σταθμού και μια βαθιά ρωγμή στον τοίχο διατηρήθηκαν αμετάβλητα ως μνημείο της επίθεσης. Μια προσωρινή επισκευή και σύντομη επέμβαση το 2001 προκάλεσε διαμαρτυρίες μεταξύ των πολιτών και της πόλης της Μπολόνια. Έτσι, το ρολόι σταμάτησε οριστικά στις 10:25 π.μ.

Πηγές:

https://de.wikipedia.org/wiki/Anschlag_von_Bologna

<https://www.krone.at/2675185>

Παράδειγμα 2: Ο δήμαρχος της Βιέννης (Αυστρία)

Τι συνέβη: Ο δήμαρχος της Βιέννης, Karl Lueger (1897-1910), είναι μια αμφιλεγόμενη ιστορική προσωπικότητα μέχρι σήμερα. Από τη μία πλευρά, τα επιτεύγματά του για την πόλη της Βιέννης σε επίπεδο τοπικής πολιτικής είναι αδιαμφισβήτητα (όπως η μεταρρύθμιση των οικοδομικών κανονισμών, η επιτυχής επέκταση της παροχής πόσιμου νερού στη Βιέννη), από την άλλη πλευρά, ο Karl Lueger ήταν επίσης ορκεσμένος αντισημίτης και έκανε τη διάδοση του αντισημιτισμού και των διαφόρων αφηγήσεων συνωμοσίας βασικό μέρος της πολιτικής του. Ο Αδόλφος Χίτλερ θα αναφερόταν αργότερα στον Καρλ Λούγκερ ως ένα από τα πολιτικά του πρότυπα.

Πώς το θυμόμαστε: Το 1926 χτίστηκε στη Βιέννη ένα μεγάλο μνημείο του Karl Lueger. Τις τελευταίες δεκαετίες, η συζήτηση για το πώς να αντιμετωπίσουμε τον Karl Lueger ως άτομο έχει ενταθεί. Το μνημείο είναι εξαιρετικά αμφιλεγόμενο. Το 2023, ο Δήμος της Βιέννης διεξήγαγε διαγωνισμό για τον επανασχεδιασμό του μνημείου. Το νικητήριο σχέδιο, το οποίο πρόκειται να εφαρμοστεί τα επόμενα χρόνια, προβλέπει την κλίση του υπάρχοντος μνημείου κατά 3,5 μοίρες προς τα δεξιά, έτσι ώστε να χάσει εν μέρει την πραγματική του επίδραση και να αρχίσει να εκνευρίζει τους ανθρώπους καθώς περνούν, προκειμένου να επισημάνει την αμφιλεγόμενη προσωπικότητα του δημάρχου.

Πηγές:

<https://de.wikipedia.org/wiki/Dr.-Karl-Lueger-Denkmal>

<https://www.derstandard.at/story/3000000172519/kunst-kulturpolitik-siegerentwurf-permanente-kuenstlerischen-kontextualisierung-lueger-denkmal-https://www.derstandard.at/story/3000000172519/edit/canvascomponent/doc-1h1oohfm50>

Ερώτηση 1: Ποιο πιστεύετε ότι είναι ένα σημαντικό πολιτικό ζήτημα ή γεγονός που πρέπει να θυμόμαστε;

Ερώτηση 2: Σκεφτείτε διαφορετικές ιδέες για το πώς να θυμάστε αυτό το θέμα. Γράψτε τις ιδέες σας εδώ. Δεν υπάρχουν όρια στη δημιουργικότητά σας. Μπορείτε επίσης να σχεδιάσετε τα δικά σας συνθήματα ή μικρά έργα τέχνης για δημόσιους χώρους.

Ερώτηση 3: Σκεφτείτε τοποσίημα στην Ελλάδα που συνδέονται με σημαντικά ιστορικά γεγονότα ή με εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. Συζητήστε:

- Πώς εξυπηρετούν την ανάγκη συλλογικής μνήμης;
- Με ποιες δράσεις, εκπαιδευτικές και άλλες, μπορούμε να διατηρούμε αυτή τη μνήμη ζωντανή;
- Μπορείτε να σκεφτείτε περιπτώσεις που οι Αρχές επέδειξαν αρνητική στάση απέναντι σε αυτά τα τοποσίματα συλλογικής μνήμης;

ΜΕΡΟΣ 3: Σύνδεσμοι σε διαδικτυακά εργαλεία

Οι μέθοδοι που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο μπορούν να πραγματοποιηθούν ανάλογα σε μια μεγάλη ποικιλία διδακτικών πλαισίων. Εάν θέλετε να εργαστείτε ψηφιακά με μια ομάδα μαθητών ή ενηλίκων για τα θέματα, έχουμε συγκεντρώσει μια λίστα με χρήσιμα εργαλεία για εσάς εδώ.

- Flinga: Με το εργαλείο "Flinga", μπορείτε να πραγματοποιήσετε διαδραστικό περιεχόμενο, όπως διαγράμματα, συνεδρίες καταιγισμού ιδεών ή χάρτες μυαλού: <https://flinga.fi/>

- GoogleJamboard: Το GoogleJamboard σας επιτρέπει να δημιουργήσετε έναν ψηφιακό πίνακα στον οποίο μπορούν επίσης να εργαστούν και να επεξεργαστούν άλλοι συμμετέχοντες: https://workspace.google.com/intl/en_uk/intl/en_uk/products/jamboard/

- Kahoot: Αυτό το εργαλείο μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία μιας μεγάλης ποικιλίας διαδραστικών παιχνιδιών και μορφών κουίζ για διδασκαλία: <https://kahoot.it/>

- Mentimeter: Το Mentimeter είναι ένα πολύ γνωστό πρόγραμμα για τη δημιουργία μιας ποικιλίας ζωντανών δημοσκοπήσεων ή για τη λήψη σχολίων σε πραγματικό χρόνο: <https://www.mentimeter.com/de-DE>

- Miro-Whitboard: Ως εναλλακτική λύση στο Google, το "Miro" σας προσφέρει επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσετε μια λειτουργία ψηφιακού πίνακα ή μαυροπίνακα σε μια διαδικτυακή εκπαίδευση: <https://miro.com/online-whiteboard/>

- Padlet: Το Padlet είναι κατάλληλο για τη δημιουργία κοινόχρηστου περιεχομένου στον ψηφιακό χώρο, όπως χρονοδιαγράμματα, διαδραστικούς χάρτες ή διάφορους χάρτες μυαλού. Επιπλέον, το Padlet προσφέρει τη δυνατότητα δημιουργίας εικόνων με μια απλή λειτουργία AI, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στην τάξη: <https://padlet.com>